2 סענט

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY

CIRCULATED ALL OVER CANADA AND ABROAD

2 סענט

VOLUME IV. No. 11740 Toronto Tuesday March 13 1917 יט אדר פרשה ויקהל פקודי תרעז דינסטאג דער 13טער מערץ 1917 PRICE: TWO CENTS

A S Freidus c/o The New York Public Library 476 Fifth Ave.

טערקישע ארמיי [illegible] פערלוירען צוויי דריטעל פו[illegible] ארטילעריע

אין די שלאכטען פאר באגדאד האבען די טע[illegible] רען זייער ערטילעריע; זאגט באנאר לאו א[illegible]

קאמאנס, געוועזענער אמעריקאנער אמבאסאדאר [illegible] בערלין אנגעקומען אין אמעריקא

צארסקער אוקאז שליסט ווידער די דומא

לאנדאן מערץ 12

נאכדעם ווי עס איז אין דער האוז אף קאמאנס אנאנסירט געווארען אז באגדאד איז געפאלען האט אנדרעו באנאר לאו ערקלערט אז עס איז קיין צווייפעל דאס צוויי דריטעל פון דער טערקישער ארמיי לערעך איז אריינגעפאלען אין די הענד פון דער ענגלישער ארמיי אדער זיי זיינען דערטרונקען געווארען אין ד[illegible] ריס.

באנאר לאו האט ווייטער ערקלערט אז דאס פאלען פון באגדאד איז דער רעזולטאט פון א רייהע בריליאנטענע צינגע וועלכע זיינען דורכגעפיהרט געווארען פון ענגלישע און אינדיער סאלדאטען אונטער דער קאמאנדע פון גענעראל מאוד פאר וועלכען קיין בעלוינונג איז נים צו גרויס.

נלייך ווי ער האט אריבער געפיהרט זיין ארמיי איבער דער טיגרים פון קוט על אמארא האט ער געשטעלט די טערקישע ארמיי אין אזא פאזיציע אז זי האט זיך געמוזט צוריקציהען ביז באגדאד, הערביי האבען די ענגלענדער פערנומען פיעל געפאנגענע און מאסען אמוניציע.

דעם פינפטען מערץ האט באנאר לאו פארגעזעצט, זיינען די ענגלענדער געקומען אין א צוזאמענשטוים מיט די טערקישע אויף א פונקט 27 מייל פון באגדאד און נאך א שלאכט וועלכע האט אנגעהאלטען ביז נאכט האבען זיך די טערקען געמוזט צוריקציהען איבערלאנדיג זיי ערע פאזיציעס וועלכע זיי האבען פריהער פערטהיידיגט.

דעם 7טען מערץ האט די ענגלישע קאוואלעריע געפונען די טערקען בעפעסטיגט ארום דער טייך דיאלא גיט מעהר ווי אכט מייל פון באגדאד. דער געגנער הארטעל איז נים געווען קיין גינסטיגער און דער גענעראל האט דעריבער צוריק געצוגען פון הארטען די קאוואלעריע און האט געשטעלט די אינפאנטעריע, און דער זעלבער צייט האבען די טערקען בעקומען פערשטארקונג פון באגדאד און האבען ארויסגעוועזען א זעהר שטארקען ווידערשלאג אויף אזא אופן פערטהיידיגענדיג באגדאד פון דרום מערב.

די ענגלענדער האבען נים קומענדיג אויף דער שווערער זוג און אויף די שרעק ליכע היצען דורכגעמאכט א זעהר שווערע וועג פון 110 מייל אין צייט פון 15 טעג און זונטאג פריה זיינען זיין אריין אין באגדאד. זייער מארשרוט איז געקרוינט געווארען מיט ערפאלג.

די פרייד אין פראנקרייך

טעלעגראמען פון פאריז מעלדען אז אלע מארגען צייטונגען זיינען ארויס מיט קאמענטארען וועגען דעם גרויסען ענגלישען זיעג אין מעסאפאטאמיען, און כמעט אלע זיינען איינשטימיג מיט דער מיינונג אז אויב דער זיעג איז נים זעהר קיין גרויסער אין בעצוג צו די אייראפעאישע שלאכטפעלדער איז ער אבער א גרויסער קלאפ פאר דייטשלאנד.

דער ציעל אין מאסול

די ענגלישע ארמייען אין מעסאפאטאמיען ציעלען צו מאסול.

דרי גרויסע ארמייען געהען יעצט אין מעסאפאטאמיען.

די ארמיי וועלכע האט יעצט פערנומען באגדאד. די צווייטע ענגלישע ארמיי וועלכע אונטערהיים בייס בדעו פון מיטערלענדישען ים געהענדיג אין ירושלים, און די דריטע איז די רוסישע ארמיי וועלכע ווערט פון פערסיען.

אלע מיליטער אויטאריטעטען זיינען איינשטימיג אז אלע דייטשע פלענער ווערען אויך צוגעלען נוט א קארטען שטיבעלע.

רוסישע דומא ווידער צוגעמאכט

לאנדאן מערץ 12

צאר ניקאלאי האט ארויסגעגעבען צוויי אוקאזען, איינער אז די רוסישע דומא זאל פערמאכט ווערען, דאס היישט זי זאל איבערהייסען איהרע ווינגען, און דער צווייטער אז דער גאסודארסטווענע סאוויעט זאל זיך אויף מעהר נים פערזאמלען סיידען אין אן אויסערגעוועהנליכע פאל.

די דומא איז געשלאסען ביז קומענדען מאנאטאג, אזוי מעלדעט א טעלעגראמע פון רויטערס טעלעגראף אגענטור פון פעטראגראד.

די טעלעגראמע איז א גאנץ טרויקעגע און קיין איינצעלהייטען זיינען נים בעקאנט.

האבען געזונקען 140 טויזענד טאן שיפען

בערלין מערץ 12 (דראטלאז דורך סייוויל)

די אפיציעלע דייטשע פרעס ביורא די איבער זעע נייעס אגענטור האט היינט פערעפענטליכט פאלגענדען סטייטמענט אז דעם 11טען מערץ זיינען געזונקען געווארען 42,000 טאן שיפען און צוואמען מיט די בעריכטען פון דעם 7טען און 8 טען מערץ זיינען הייסט עס געזונקען געווארען 114,000 טאן שישיפען

מר. ה. זווינבערג
פרעזידענט פון "אידישען זשורנאל"
שיקט
געלד קיין רוסלאנד
לויט'ז טאנעם קורס
32c.
(פאר'ן רובעל)
מיר שיקען אויך מעלעגראפיש.
געלד געשיקט נאך אלע טחיילען פון : : דער וועלט.

העגריעטע סזאלד ערוואַרטעט אין טאראנטא

ווי מרם. סיליק, די סעקרעטערין פון דער היגער הדסה לאזט אונז וויסען, וועט די בעקאנטע ציוניסטקע סזאלד, די סעקרעטערין פון דער דזשאיש פאבליציישאן סאסייטע און א טהוערין פאר דער הדסה די טעג קומען נאך טאראנטא, און דיא אינטערעסען פון דיעזע אהנאניזאציאן.

זונטאג אבענד דעם 18טען מערץ וועט אין לאום ווינטער גארדען פארקומען א פערזאמלונג ביי וועלכער מיס סזאלד וועט זיין די הויפט רעדנערין, און וועט ריידען אויבער „די אויפטהוענגען און אויפגאבען פון דער הדסה.

די פערזאמלונג איז אראנזשירט פון דער הדסה, און צו דיעזער פערזאמלונג וועלען זיין פערטרעטען פיעלע ארגאניזאציעס דורך דעלעגאטען, ווי די יאנג מען יוויאן, נארדיי ציון, ציונס טעכטער, בנות ציון קדימה דע סאלא מיידלאך, קאונסיל אף דזשואיש יוומען, פועלי ציון, היברו לייריעס אייד, נוירסערי, קימפעטארין סאסייטי, פראפעשאנעל קלאב, אחיעבר, און פיעלע אנדערע.

דאטשעס אוו קאנאוטה קראנק אויף מאזלען.

לאנדאן מערץ 12

דעם דרייצעהנטען פעברואר איז אפיציעל אנאנסירט געווארען דאס די דאטשעס אוו קאנאטה, די פרוי פון דעם געוועזענעם גאווערנאר דזשענעראל פון קענדע דער דריק אף קאנאטה איז קראנק געווארען אויף בראנקייטים און אין פערלויף פון איהר קראנקהייט האט זיך ביי איהר ענטוויקעלט מאזלען, און אלס א צו נאך דערצו איז אויך צוגעקומען א לונגען ענטצינדונג (נעמאניא). איהר צושטאנד איז ערקלערהרט געווארען אלס א גאנץ ערענסטער איז ביז נעכטען איז איהר לאגע נאך נים געווען געענדערט.

האט זיך גוט בעוואָרענט

ניו יארק מערץ 12

דער היגער דיסטריקט אטוירני האט שטארקע בעוויזען אז פאן איגעל וועלכער איז געשטאנען אונטער א קלאגע פאר באכען א קאנספיראציע אויפצוריסען דעם וועלאנד קאנאל און וועלכער איז אבגעפאהרען צוזאמען מיט פאן בערנס'ן טארפ'ן האט פאר זיין אבפאהרען צו טהיילט הינדערט טויזענד דאלאר פאר פערשווערונגען אין דייטשער פראפאגאנדע גאנדע

כערענסטארף אין קאפענהאגען

קאפענהאגען מערץ 12

גראף פאן־בערענסטארף דער געוועזענער דייטשער אמבאסאדאר אין וואשינגטאן איז היינט אנגעקומען אין קאפענהאגען.

דער דייטשער מיניסטער אין דענעמארק און דער דייטשער קאנסול פון קאפענהאגען האבען איהם בעגעגענט אויף דער שף.

דייטשעז שיקען פון די טרענטשעס שפייז אהיים

לאנדאן מערץ 12

דער אויסלענדישער קארעספאנדענט פון דער היגער דיילי מייל שרייבט אין א קארעספאנדענץ אז די דייטשע סאלדאטען פון די טרענטשעס שיקען פון זייער שפייז אהיים צו זייערע פאמיליעס.

דער קארעספאנדענט פערזיכערט אז דאס איז א פאקט וועגען וועלכען פיעלע נייטראלע בירגער וועלכע זיינען געווען אין דייטשלאנד האבען איהם איבערגעגעבען.

און דאס צו בעשטעטיגען האט ער א דאקומענט פון דער דייטשער פאסט וועלכער בעשטעטיגט עס אויך.

אין א צירקולער וועלכער איז פאנאנדער געשיקט געווארען צו די סאלדאטען אין די טרענטשעס ווערט אויסדריקליך געזאגט אז סאלדאטען פון די פראנט קענען שיקען אהיים פעקלאך פון 10 פונט פאר דער קלייגער פרייז פון 10 פענינג.

דייטשע פאלק איז גלייכגילטיג צו דער מלחמה

דער שרעקליכער הונגער האט געטריבען די בעפעלקערונג צו גלייכגילטיגקייט וועגען זיעג און פערלוסט. קייזער קראנק.

האוואנא מערץ 12

נאך א לאנגער און שווערע רייזע דורכפאהרענדיג ארום 6 טויזענד מייל איז דער געוועזענער אמעריקאנער אמבאסאדאר אין בערלין דזשעראדד צוזאמען מיט זיין פארטיע אנגעקומען אהער.

אלע אמעריקאנער וועלכע זיינען געקומען פון דייטשלאנד ערקלעהרען אז אין דייטשלאנד איז שפייז, עס פעהלט זיי אויס קארטאפעל, פעטס, צוקער און פיעל אנדערע ארטיקלען, זיי זיינען אבער אלע איינשטימיג מיט דער מיינונג אז די דייטשען הענען נאך ווי עס איז דורכשטופען דעם זומער און זייער גאנצע תאגונג איז אויף דער גערעטעניש אויף דיא פעלדער.

אייניגע אמעריקאנער וועלכע זיינען געקומען מיט דזשעראדדען דערצעהלען אז אין דייטשלאנד פעהלען אויך אויס אייניגע מעטאלען וועלכע זיינען זעהר נויטיג צו פאבריצירען אמוניציע.

דזשעראדד אליין איז שרעקליך אויסעמאכטערט פון דער רייזע און רעדט גאנץ ווענינ, דאס ערשטע וואָרט ביים אריינשטייגען וועלכען ער האט געפרעגט איז וועגען ווייטערע איינצעלהייטען, ווערען דער דייטשער פערשווערונג אריינצוצלעפען מעקסיקא און יאפאן אין קריעג אין אמעריקא, ער אינטערעסירט זיך מיט דעם זעהר שטארק, און זיין עם ווייזט אויס האט ער פיעל צו זאגען וועגען דעם אבער ער האט זיך צוריקגעהאלטען פון צו זאגען עטוואס וועגען דעם.

ער האט אויך ערקלעהרט אז ער האט דערווייל קיינע פלענער פאר דער צוקונפט חוץ דעם ווי צו פערנעהמען זיך מיט זיינע פערזענליכע אינטערעסען.

דזשעראדד רעדט נים

דער געוועזענער אמבאסאדאר דזשעראדד האט זיך ענטזאגט צו זאגען עטוואס וועגען די יעצטיגע בעציהונגען צווישען די פעראייניגטע שטאטען און דייטשלאנד. ער האט אויסדריקליך ערקלערט אז ער ווערט נאר נישט זאגען איידער ער וועט נים זעהען פרעזידענט ווילסאן און וועט איהם אבגעבען א בעריכט.

דערפאר אבער האבען די איבעריגע מענער אין הויען גערעדט גאנץ פריי. זיי זיינען נים קיין דיפלאמאטען און האבען פאר קיינעם קיין מורא נים.

איינינע פרויען פון דער פארטיע האבען ערקלערהרט דאס די דייטשע צייווילע בעפעלקערונג שטארבט פאר הונגער און דורכדעם איז די בעפעלקערונג געקומען צו אזא שטופע אז עס קימערט זיי נים מעהר צו דייטשלאנד וועט זיעגען אדער נים, אלעס וואס זיי ווילען איז שפייז.

די שטארקע דייטשע מיליטערישע האנד האלט גאנץ דייטשלאנד פעסט און מען לאזט דער בעפעלקערונג נים וויסען דעם אמת וועגען דעם צושטאנד פון דער מלחמה. מען דערצעהלט בלויז פון דעם שונא'ס שוואכקייט און מען פערבלענדט דעם עולם די איינע מיט פאלשע זיעגע.

דאס דייטשע פאלק זעהט שוין אויף דעם דורכפאל דערמיט וואס דייטשלאנד האט אנגעפאנגען די אונבערגעזעצטע סוב מארין מלחמה און זיך פערקריגט מיט דער גאנצער נייטראלער וועלט.

איינינע פאסאזשירען האבען אויף צו געגעבען אז דער קייזער איז שטארק קראנק און די אפיציעלע קרייזען וויים מען דאס, אבער פאר'ן עולם ווערט עס נים אויסגעגעבען.

דער קייזער שטעהט שטענדיג אונטער דער אויפזיכט פון די דאקטוירים און זיי גיבען איהם פערשיעדענע דראגס ווייל ער קען נים שלאפען.

מיט איין וואָרט דעם גערוס וועלכען די אמעריקאנער האבען געבראכט פון דייטשלאנד איז זעהר א טרויריגער.

בריאן וועט זיך צוריקציהען

די אפאזיציע אין פראנצייזישען פארלאמענט איז זעהר א שטארקע

פאריז מערץ 12

די אטאקעס וועלכע זיינען לעצטענס פון פארלאמענט געמאכט געווארען אויף דער דעגיעהונג זיינען אזעלכע אז אלע גיבען צו סיי פרייזר און סיי פיינד אז אזוי נעהען ווייטער קען עס נים.

אלע זיינען מיט דער מיינונג אז דאס וואס די אפאזיציע האט אנגענומען א שטעלונג נים צושטימען וועגען קיין פרא גע וועט אומוואהרפען דעם יעצטיגען קאבינעט. און עס איז זיכער אן פרעמד יער בריאן וועט רעזיגנירען און לאזען אויסציען אנדעריש אויפשטעלען א נייעם קאבינעט.

די לאגע איז יעצט די וועלכע ווי עס איז געווען אין 1911 ווען בריאן האט רעזיגנירט, און מען גלויבט אז דער סכסוך וועט זיך אויך יעצט ענדיגען אויף אזא אופן.

נייע סיטי דירעקטארי שוין פארטיג

אידען די פינפטע לויט פראפארציע

געבטען איז אנאנסירט געווארען דאס די נייע סיטי דירעקטארי איז שוין פארטיג געווארען פארן יאהר 1917, כאמש היינטיגעס מאהל איז די דירעקטארי פאר טיג געווארען א סך שפעטער ווי זי ווערט געוועהנליך פארטיג, צוליעב מאנגעל אין ארבייטער.

די היינטיגע דירעקטארי בעוויזט א פאר אינטערעסאנטע ציפערען:

ערשטענס קען מען דערמעגען דאס ביים ענדע פונ'ם יאהר 1916 איז די טארא־נטאר בעפעלקערונג געווען 527,556.

די שטאדט האט 1,780 נאסען און האט 101,280 געביידען פון פערשיעדענע סאר־טען.

4,312 פון די אלע הייזער שטעהען איצט לערעך. לעצטעס יאהר זיינען געווען 6,433 לעדיגע הייזער.

די בעפעלקערונג איז פארנאכרעגר־טהיילט לויט זייער רעליגיעזען גלויבען. די אנהענגער פון דער ענגליש טשערטש מאכט אויס דעם גרעסטען פראצענט, 29,95. נעקסט קומט די פרעסביטעריא־ניער, און דאן אזוי כסדר, מעטהאדיסטען רוימיש קאטולישע, אידען באפטיסטישע, סאלווייישאן ארמיי, לוטעראנער און זא ווייטער.

די שטאדט האט איצט 20,418,08 קוואדראט מייל

אידישער קאנגרעס וועט ניט שטאט־פינדען דעם 1־טען מאי

קאנגרעס עקזעקיוטיווע רעקאמענדירט אבצולייגען דאס איינבערופען פון א קאנגרעס

(ספעציעל צום אידישען זשורנאל)

ניו יארק מערץ 12

עס איז זעהר מעגליך אז דער אידי־שער קאנגרעס אין אמעריקא זאל נים שטאט־פינדען דעם 1־טען מאי ווי עס איז פריהער בעשלאסען געווארען.

די קאנגרעס עקזעקיוטיווע האט נעטען בעשלאסען אז צוליעב דער יעצטי־גער אינטערנאציאנאלער סיטואציע זאל דער קאנגרעס ניט שטאטפינדען בעשטימטען טאג נאר זאל אבגעלענט ווערען.

די עקזעקיוטיווע האט עס אבער כלליי אריינגעגעבען אלס רעקאמענדאציע דעם 1־טען אפריל וועט זיך פערזאמלען די גענעראלע קאנגרעס קאמיטע און וועט די רעקאמענדאציע דיסקוטירען און ענט־שיידען אנצונעהמען אדער צוריקווייזען.

דריטע קענעדער מלחמה הלואה אן ערפאלג

ערשטער טאג ריעזיגער ערפאלג. ערוואַרטען א גרויסען איבערפלוס.

נעבטען פריה האט די קענעדער רעגיע־רונג אנגעפאנגען צו פערקויפען דיא באנדס פון דער דריטער מלחמה הלואה. דער ערשטער טאג האט אריינגעבראכט א סומע געלד וועלכע מען האט קיינמאהל נים ערוואַרטעט. איין איניגע סומע די „סאן לייף אינשורענס קאמפ." האט געקויפט פאר צעהן מיליאן דאלאר שערס. די דאזיגע קאמפאניע האט זיך אויך בע־טהייליגט אין די לעצטע צוויי הלואות קויפענדיג ביי דער ערשטער הלואה פאר דריי מיליאן דאלאר שערס. די איס־פיריאל אויל קאמפאניע האט געקויפט פאר א מיליאן דאלאר שערס. דיקע־נעדיען דזשענעראל עלעקטריק קאמפאניע האט געקויפט פאר פינף הונדערט טויזענד דאלאר און אויף א סך אנדערע פיר־מעס וועלכע זיינען נאך נים בעוואוסט.

סער מהאמאס וויהיים, מיינסטער פון פינאנץ, האט געזאגט, דאס עס איז צו האפען, אז דאס הענגדער פאלק וועט אין דער איצטיגער קריטישער צייט ארויס־ווייזען נאך מעהר ענטשלאסענהייט: די פינאנציעלע שטארקייט, און דער אייג־הייטליכער שטרעבען פונ'ם קענעדער פאלק.

דייטשע פאלק איז גלייכגילטיג צו דער מלחמה

דער שרעקליכער הונגער האט געטריבען די בעפעלקערונג צו גלייכגילטיגקייט וועגען זיעג און פערלוסט. קייזער קראנק.

האוואנא מערץ 12

נאך א לאנגער און שווערע רייזע דורכפאהרענדיג ארום 6 טויזענד מייל איז דער געוועזענער אמעריקאנער אמבאסאדאר אין בערלין דזשעראדד צוזאמען מיט זיין פארטיע אנגעקומען אהער.

אלע אמעריקאנער וועלכע זיינען געקומען פון דייטשלאנד ערקלעהרען אז אין דייטשלאנד פעהלט זיי אויס קארטאפעל, פעטס, צוקער און פיעל אנדערע ארטיקלען, זיי זיינען אבער אלע איינשטימיג מיט דער מיינונג אז די דייטשען הענען נאך ווי עס איז דורכשטופען דעם זומער און זייער גאנצע תאגונג איז אויף דער גערעטעניש אויף דיא פעלדער.

איינינע אמעריקאנער וועלכע זיינען געקומען מיט דזשעראדד דערצעהלען אז אין דייטשלאנד פעהלען אויך אויס איינינע מעטאלען וועלכע זיינען זעהר נויטיג צו פאבריצירען אמוניציע.

דזשעראדד אליין איז שרעקליך אויסעמאכטערט פון דער רייזע און רעדט גאנץ ווענינ, דאס ערשטע וואָרט ביים אריינשטייגען וועלכען ער האט געפרעגט איז וועגען ווייטערע איינצעלהייטען, ווערען דער דייטשער פערשווערונג אריינצוצלעפען מעקסיקא און יאפאן אין קריעג אין אמעריקא, ער אינטערעסירט זיך מיט דעם זעהר שטארק, און זיין עם ווייזט אויס האט ער פיעל צו זאגען וועגען דעם אבער ער האט זיך צוריקגעהאלטען פון צו זאגען עטוואס וועגען דעם.

ער האט אויך ערקלעהרט אז ער האט דערווייל קיינע פלענער פאר דער צוקונפט חוץ דעם ווי צו פערנעהמען זיך מיט זיינע פערזענליכע אינטערעסען.

דזשעראדד רעדט נים

דער געוועזענער אמבאסאדאר דזשעראדד האט זיך ענטזאגט צו זאגען עטוואס וועגען די יעצטיגע בעציהונגען צווישען די פעראייניגטע שטאטען און דייטשלאנד. ער האט אויסדריקליך ערקלערט אז ער ווערט נאר נישט זאגען איידער ער וועט נים זעהען פרעזידענט ווילסאן און וועט איהם אבגעבען א בעריכט.

דערפאר אבער האבען די איבעריגע מענער אין הויען גערעדט גאנץ פריי. זיי זיינען נים קיין דיפלאמאטען און האבען פאר קיינעם קיין מורא נים.

איינינע פרויען פון דער פארטיע האבען ערקלערהרט דאס די דייטשע צייווילע בעפעלקערונג שטארבט פאר הונגער און דורכדעם איז די בעפעלקערונג געקומען צו אזא שטופע אז עס קימערט זיי נים מעהר צו דייטשלאנד וועט זיעגען אדער נים, אלעס וואס זיי ווילען איז שפייז.

די שטארקע דייטשע מיליטערישע האנד האלט גאנץ דייטשלאנד פעסט און מען לאזט דער בעפעלקערונג נים וויסען דעם אמת וועגען דעם צושטאנד פון דער מלחמה. מען דערצעהלט בלויז פון דעם שונא'ס שוואכקייט און מען פערבלענדט דעם עולם די איינע מיט פאלשע זיעגע.

דאס דייטשע פאלק זעהט שוין אויף דעם דורכפאל דערמיט וואס דייטשלאנד האט אנגעפאנגען די אונבערגעזעצטע סוב מארין מלחמה און זיך פערקריגט מיט דער גאנצער נייטראלער וועלט.

איינינע פאסאזשירען האבען אויף צו געגעבען אז דער קייזער איז שטארק קראנק און די אפיציעלע קרייזען וויים מען דאס, אבער פאר'ן עולם ווערט עס נים אויסגעגעבען.

דער קייזער שטעהט שטענדיג אונטער דער אויפזיכט פון די דאקטוירים און זיי גיבען איהם פערשיעדענע דראגס ווייל ער קען נים שלאפען.

מיט איין וואָרט דעם גערוס וועלכען די אמעריקאנער האבען געבראכט פון דייטשלאנד איז זעהר א טרויריגער.

גראף זעפעלין, געליינט אין זיין איינענעם קבר

ראטערדאם מערץ 12

היינט איז אין שטוטגארטען געווען גראף זעפעלינס לויה.

מיט איניגע יאהר צוריק האט דער גראף זיך בעזארגט מיט א קבר אויף'ן בית עולם פון שטוט גארט, דער קבר איז געבויט געווארען אונטער זיין פערזענלי־כער אויפזיכט און פאלגליך האט די גרע־פין זעפעלין בעשלאסען ער זאל געליינט ווערען אין זיין איינענעם קבר, און האט זיך ענטזאגט פון דער עהרע וואס מען האט געוואלט צוטהיילען צום פערשטאר־בענעם איהם צוגעבען א פלאץ אויף'ן קייזערליכען בית עולם.

קייזער ווילהעלם איז אנוועזענד געווען צו דער לויה און הוץ איהם איז אויך גע־ווען גענעראל פאן וועפנער דער הויפט קאמאנדיר פון דער דייטשער לופט פלאָ־טע. מיט א ספעציעלער טרין זיינען גע־בראכט געווארען אלע טויזענד ארבייי־טער וועלכע זיינען בעשעפטיגט אין דער זעפעלין פאבריק פאר לופט שיפען אין פרידריכסהאפען.

אין אמעריקא

לאנדאן מערץ 12

דער אויסלענדישער קארעספאנדענט פון דער היגער דיילי מייל שרייבט אין א קארעספאנדענץ אז די דייטשע סאל־דאטען פון די טרענטשעס שיקען פון זייער שפייז אהיים צו זייערע פאמיליעס.

דער קארעספאנדענט פערזיכערט אז דאס איז א פאקט וועגען וועלכען פיעלע נייטראלע בירגער וועלכע זיינען געווען אין דייטשלאנד האבען איהם איבערגע־געבען.

אין דאס צו בעשטעטיגען האט ער א דאקומענט פון דער דייטשער פאסט וועל־כער בעשטעטיגט עס אויך.

אין א צירקולער וועלכער איז פאנאנ־דער געשיקט געווארען צו די סאלדאטען אין די טרענטשעס ווערט אויסדריקליך גע־זאגט אז סאלדאטען פון די פראנט קענען שיקען אהיים פעקלאך פון 10 פונט פאר דער קלייגער פרייז פון 10 פענינג.

A S Freidus c/o The New York Public Library 476 Fifth Ave.

דער מוטערס קרבן

א העכסט שפּאַנענדער ראָמאַן פון׳ם אידישען לעבען אין רוסלאַנד און קענעדע

פון ב. באַראַץ

(81־טע פאָרטזעצונג)

אימוויסט האָט גינזבורג זיך דערוווּסען, ווער דער דאָקטאָר איז אין די אורזאַכע פאַר וואָס ער גיט זיך אַזוי פיעל אָב פאַר זיין בעפרייאונג. ניט דער דאָקטאָר אין ניט די איבערינע וועלטע האָבען איהם אַזוי צערטליך באַדיענט האָבען איהם אַ וואָרט געזאָגט ווענען דעם. אלעס איז צוגענאַנגען אויף אַן אויסערגעוועהנליך דאָנקבאַרקייטען אופן.

גינזבורג האָט אויך געפאַרשט ביים דאָקטאָר אויב ער זאָלל עטוואָס ווענען מאַניטשקאַ. ער האָט עס פריהער נאָר פרעגט דעם דאָקטאָר פאַרשטעהט, ניט זאָגענדיג דירעקט מאַניטשקאַ, אָבער ער האָט אנגעדייטעט אויף דעם.

דער דאָקטאָר האָט ניט פאַרשטאַנען וואָס ער מיינט מיט דעם, גינזבורג האָט עס איהם דייטליך געזאָגט האָט דער דאָקטאָר געזאָגט, אַז ער קען איהם נאָר ניט זאָגען, אין אַז עס וועט קומען אַ צייט ווען ער וועט אלעס וויסען, אָבער דער־ווייל קען ער איהם נאָר נישט זאָגען.

מיט אַ פאַרביטערטער און שווערער הארץ האָט זיך גינזבורג געזעגענט מיט די חברים, דעם דאָקטאָר האָט ער נישט גע־זעהען מעהר.

די רייזע איז אויך געווען אַן אייסער־געוועהנליך שווערע. גינזבורג וואָלט די שווערקייטען פון דער רייזע ניט אויס־געהאַלטען נאָר די האָפענונג צו זעהען אין גיבען מאַניטשקאַ צו זיין מיט איהר האָט אַלע צרות אריבערגעטראָגען מיט אַ שמייכעל אויף די ליפּען.

גינזבורג איז פערשיידענע געפאָר־דען אויסגעשטאַנען. ער איז איינמאָל געווען אין געפאַהר געבאַפּט צו זוערען פון דער רוסישער פּאָליציי, ער איז שוין געווען אין זייערע הענט אָבער די גרויסע זאָרג פון דעם דאָקטאָר, וועלכער האָט געזאָרגט פריהער אז גינזבורג זאָל אויפן וועג גאַרנישט טרעפען, האָבען איהם פון יעדער פּאַסטיר געטרעטען.

דער דאָקטאָר האָט נאָך פון פריהער פאַרזאָרגט גינזבורג׳ן מיט צוויי פּאַס־פּאָרטען און מיט אהיבשע סומע געלד. ביידע גוטע זאַכען מיט וועלכע מען קען דורכפאָהרען נאָכן רוסישען אויפגענומען געוואָרען פון׳ם רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט צו וועלכען ער האָט געהאַט אַ הרעה. ער איז דאָרטען אויפגענומען געוואָרען זעהר פריינדליך און זיי האָבען איהם פאַרגע־לייגט די בעסטע שטיצע וואָס זיי האָבען נאָר געקענט געבען.

גינזבורג האָט זיך אָבער פון אַלע גלעך שטיצע ענטזאָגט, ער האָט פון יאָפאַן געוואָלט שנעלער אָבפאָהרען. ער האָט פאַר קיין פאַל דאָרטען לייגנער ניט גע־וואָלט פאַרבלייבען און די חברים פון קאָ־מיטעט האָבען איהם פאַרגעלייגט צו פאָה־רען נאָך אַמעריקאַ אדער נאָך פראַנקרייך וואוהין ער וויל.

ער האָט אָבער דערפון ניט געוואָלט הערען, ער האָט זיי געבעטען אויב עס איז מעגליך איהם אָבצושיקען נאָך זשענע־וואַ, ווייל ער וויל נאָר אהין פאָהרען.

גינזבורג האָט געוואָלט פאָהרען נאָך זשענעוואַ ניט צו שטודירען נאָר צו זע־הען מאַניטשקאַן. דאָס איז געווען זיין אידעאַל אין לעבען. זי איז געווען דער לייכט טהורם וועלכער האָט בעלייכטען זיין אַזוי פינסטערען און צרהריגען לעבען.

די חברים פון קאָמיטעט האָבען איהם אָבער דערפון אָבגערעדט. זיי האָבען איהם ערקלעהרט אַז זשענעוואַ איז פאַר־פרייצט פון שפּיאָנען מיט אַ צענטראַלען קאָמיטעט וועלכען זיי האָבען דאָרטען, און עס איז פשוט געפעהרליך זיך דאָרטען צו ווייזען, יאָהרום ווי מען קומט נאָר אהין מיט גלייך די רוסישע רעגיערונג וועך דאָרטען איז, און איהר וועט נאָר פראַ־וואַלווען די חברים, וועלכע האָבען אייך גערעטעט.

ווי עס איז יעצט זענט איהר פאַר דער רוסישער רעגיערונג טויט, קוים אָבער וועט איהר זיך ווייזען אין זשענע־וואַ וועט די רוסישע רעגיערונג זיך דער־ווייסען פון אייך, מען וועט גלייך נעהמען זוכען און די חברים אין סיביר וועלען זיכער ליידען דערפון.

גינזבורג האָט אָבער פון דעם אַלעמען ניט געוואָלט הערען. איהם איז אין גאַנ־צען לעבען געגאַנגען צו פאָהרען נאָך זשע־נעוואַ, זיין לעבען האָט ניט געהאַט קיין ווערטה אַן סאַניטשקאַן, און וואָלט ער געוואוסט אַז סאַניטשקאַ איז פאַר איהם פאַרליידען וואָלט ער בעסער געוואָלט זיך צוריק אַרויסגעבען צו דער רוסישער פּאָ־ליציי און זיין פאַרשיקט אין סיביר אין יענעם קאַלטען און ווייסטען געגענד פון רוסלאַנד וואו מען איז ווייט פון מענשען און ווייט פון לעבען.

די האָפענונג אָבער פון סאַניטשקאַן האָט פאַר איהם געשטאַרהלט און ער האָט ביי זיך ניט געקענט בעשליסען ניט צו טויפען גלייך צו איהר אַזוי שנעל ווי ער האָט דערפיהלט אפרייען באָדען אונטער זיינע פיס.

עס האָבען ניט געראָפען די רייד פון די חברים עס האָבען אויך ניט געהאָל־פען זייערע לאָגישע ארגומענטען, און זע־הענדיג אַז ער האָט זיך אַזוי איינגעשפּאַרט האָבען איהם די חברים גערעהען ער זאָל זיך פאַרלאָזען וואַסען אַ באָרד אום זיין געזיכט זאָל זיך אביסעל פערענדערען און דאַן וועלען זיי זעהען איהם איבערשיקען נאָך זשענעוואַ.

דערצו האָט שוין גינזבורג איינגע־שטימט. ער האָט געלאָזען וואַסען אַ באָרד. ער איז געווען אַזוי אונגערדליג, אַז איהם האָט זיך געוואָלט זייהען יעדעס האָר באַזונדער פון זיין געזיכט, זי זאָל אויסוואַסען און לייגנער ווערען. עס האָט אָבער געמוזט נעהמען אַ לייגנערע צייט־בין גינזבורג האָט זיך דערזעהען בעוואָס־סען מיט אַ באָרד, און די חברים האָבען איהם איבערגעשיקט מיט אַ בריעף צום צענטראַל קאָמיטעט אין זשענעוואַ.

גינזבורג וועלכער איז קיינמאָל קיין רעוואָלוציאָנער ניט געווען האָט אָנגע־פאַנגען צו פינגערזען אלס אַ פענטראַלע פערזענלעכקייט אין דער רעוואָלוציאָנער־ער בעוועגונג פון אייסלאַנד.

אין זשענעוואַ איז גינזבורג אָנגע־קומען פונקט אין יענעם טאָג אין וועלכען לעאָן מיט אלגאַן זענען אָנגעקומען פון רוסלאַנד פיהרענדיג מיט זיך סאַניטשקאַס קינד יוסף׳קען.

(פאָרטזעצונג פאָלגט)

איינענע און נענאַשטע

רעמעניש

— וואָס איז דאָס אַזוינס, אַ לאַנגס אַ גרייס הענגט אין שלאָף־צימער און פישטשעט?

— נו, זאָגט אַליין, וואָס דאָס איז?

— פרעגט איהם דער עולם, נאָכדעם ווי זיי האָבען געקלערט און געקלערט און ניט געפאָנט טרעפען.

— דאָס איז אַ הערינג.

— איז דען אַ הערינג גרין? פרעגט דער עולם פערוואונדערט.

— יע, מיין ווייב האָט איהם אָבגע־פאַרבט אויף גרין.

— הענגט דען אַ הערינג אין שלאָפ צימער?

— יע, מיין ווייב האָט אויף געהאַנגען אין שלאָף־צימער.

— קען דען אַ הערינג פישטשען?

— ער קאָן טאַקי ניט, נאָר דאָס האָב איך אַזוי צוגעלעגט, כדי איהר זאָלט ניט קענען אַזוי לייכט טרעפען דעם רעטע־ניש..

צו אַלע איינוואָנקער!

עס איז געזאַמעלט געוואָרען פורים פאַר די איינוואָנסקער מלחמה קרבנות $75.40 פון אַ פעקעדזש פאַרטיי אראַנזשיר־ט פון דער איינוואָנצאָקער יוגענד 62.10

אויף אַ חתונה ביי מר. באַרענשטיין 124 דיאַרסי סטריט $12.60 מר. קרים־טאַל און מר. ה. באַרענשטיין האָבען גע קויפט דאָס צעהלען און ברענגען דאָס געלד.

געזאַמעלט אויף אַ חתונה ביי מר. גאָלדהאַר $15.50 אין נאָמען פון די איי־וואָנסקער לייד־ענדע דאַנקען מיר אַלע מנדבים וואָס פערגעסען ניט אין זייערע איינגעג. מיר האָבען אויך שוין ביז יעצט געשיקט קיין איינוואָנסק די סומע פון טויזענד דאָלאַר. אין קאַסע נעפינט זיך 500 דאָלאַר און חובות כמעט אויך די זעלבע סומע

מיט דרך ארץ

דער פעראיין פאַר די איינוואָנצאָקער מלחמה קרבנות.

20287 3 13

„אויף שמחות און אונטערהאַלטונגען"

עס איז געמאַכט געוואָרען ביי מיס בעקי שוואַרץ פון 11 העזיימיר סטריט און אויך ביי בעקי שוואַרץ פון 9 העזימער סטריט $4.15 פאַר די מלחמה ליידענדע פורים נאַכט, דאָס געלד איז איבערגעגע־בען געוואָרען צום טרעזשוּלער מר. ווייג־בערג.

3608

אויף אַ פאַרטי ביי מאַקס דאָנלאָס 169 בעלוואוד עוענוי איז געזאַמעלט גע־וואָרען פאַר די מלחמה ליידענדע 5 דאָ־לאַר וועלכע איז איבערגעגעבען געוואָרען צום טרעזשוּרער מר. ווייגבערג.

3609

די חברה אגודת אחים אנשי פּוילען האָ־בען געהאַט אַ פורים סעודה ביי מר. אייזיק נייטמאַן 21 נאַסאַו סטריט און דורך אַן אפּיעל פון מר יונה ווייגמאַן מיט שרה נייטמאַן איז געזאַמעלט געוואָרען פיר די מלחמה קרבנות $3.10. מיס נייטמאַן האָט געבראַכט דאָס געלד אין זשורנאַל.

3610

ערהאַלטען פון מרס בערגמאַן 236 רייוער סטריט $1 פאַר די מלחמה קרבנות. מרס. בערגמאַן צאָהלט אויך וועבענטליך צום קאָנפערענץ.

364

קאָלעקטעט אויף אַ פאַרטי ביי מיס בייטער 156 סענטער עוועניו פורים אבענד $2.50 פאַר די מלחמה ליידענדע

3613

אויף אַ תנאים וועלכע איז שטאַטגע־פונדען זונטאָג דעם 11־טען מערץ אין 185 סענט פעטריק סטריט צווישען סעם איזיקסאָן און מערי הערמאַן איז געזאַ־מעלט געוואָרען 19 דאָלאַר פאַר דיא מלחמה קרבנות.

עס איז געווען אַן אויסערגעוועהנליך שעהנער אבענד. מר. ד. לעווין איז גע־ווען פאָרזיצענדער און רעדנער זיינען גע־האַלטען געוואָרען פון מר איזיזקסאָן, דר. פּיוניק, דר. איזיזקסאָן, מר. הערמאַן. מר. דאָלגאָף און אנדערע.

די טישען זיינען שעהר שעהן סערווירט געוואָרען און דאָס שעהנסטע דערבייַ איז וואָס די בעסט האָבען אויסקינס־טע וואָס איז איהם (אדער איהר) גוגע.

שעכטער איז דער איינציגער אין אַ־מילטאָן וואָס קען צו יעדער צייט ארויס־נעבען סיטיזען פּייפּערס, מערידזש ליי־סענס, נעזעצלוכע דאָקומענטען, אויס־שווערען אפידעוויטס, שאַפען פאַספאָר־טען א. ז. וו.

שעכטערס סטאָר אין דער איינצי־גער פּלאַץ אין האַמילטאָן וואו צו בעקו־מען אידישע צייטונגען און זשורנאַלען, אַ גרעסען אויסוואַהל פון נאַציאָנאַלע אין רעליגיעזע ארטיקלען ווי: סדורים, מזוזות טליתים, ציצית, מוזיק נאָטען, ראָמאַנען, ביכער צו לעזען ביי דער וואָך א. ד. ג. אויך אַ אַפּ־טו־דייט סטאָק פון הרייד־דס, אין מענס פּירגישינגס. סטאָר אָפען יעדען אוונד.

געדענקט דעם אדרעס: שעכטער, קאָרנער יאָרק און פּאַרק. טעלעפאָן 5416 איין בלאָק פון סיטי האַל.

James L. SHEKTER
Justice of the Peace, Issuer of Marriage Licenses and Citizens Papers

אוריין
אויספלסונגען
קורירט אין
24 שטונדען
ווערט פיעל האַט דעם נאַמען
MIDY
SANTAL CAPSULES MIDY
חיט זיך פאַר נאַכגעאַמטע

טעלעפאָן קאָלעדזש 611
דר. פריינק פ. מעקינטייער
דענטיסט
האָט נעמומען סאוטה־וועסט קאָרנער סט. פעטריק און מעקקאַל סטריט, אי־בער די דאמיניאָן באַנק.
אריינגאַנג פון ־ סיינט פעטריק סטריט

דר. ד. א. סיגעל
דענטיסט
קאָרנער סט. פעטריק סט. און סאַ־דיינאַ עוו. אפּיס טעלעפאָן קאָלידזש 6037, הויז טעלעפאָן קאָלעדזש 6937

פאַקטאָר און שולמאַן
באַריסטערס, סאָליסיטאָרס
לאָאַ אפּיס
וועזלי בילדינג, 299 קווין סט. וועסט
קאָרנען קווין און דושאַהן סט.
טאָראָנטאָ.
טעלעפאָן אדעל. 3157.

אברהם קאַהען
באַריסטער
נאָטאַרי פּאַבליק
קאָמישאָנער פאַר ניו יאָרק
אין ווייטס
Office, Sun Life Building
60 VICTORIA STREET
Main 2084
Residence, 7 Salem Ave. JUNCTION 1346

שעכטער׳ס
סטאָר אין דער איינציגער פּלאַטץ, וואו אַלע אידען, האַמילטאָנער און פרעם דע קומען זיך צוזאַמען. ס׳איז אַ פּלאַץ וואו אַ יעדער איד (אדער פרוי) צו יע־דער צייט בעקומט דיַ בעסטע אויסקינס־טע וואָס איז איהם (אדער איהר) נוגע.
שעכטער איז דער איינציגער אין אַ־מילטאָן וואָס קען צו יעדער צייט ארויס־נעבען סיטיזען פּייפּערס, מערידזש ליי־סענס, נעזעצלוכע דאָקומענטען, אויס־שווערען אפידעוויטס, שאַפען פאַספאָר־טען א. ז. וו.
שעכטערס סטאָר אין דער איינצי־גער פּלאַץ אין האַמילטאָן וואו צו בעקו־מען אידישע צייטונגען און זשורנאַלען, אַ גרעסען אויסוואַהל פון נאַציאָנאַלע אין רעליגיעזע ארטיקלען ווי: סדורים, מזוזות טליתים, ציצית, מוזיק נאָטען, ראָמאַנען, ביכער צו לעזען ביי דער וואָך א. ד. ג. אויך אַ אַפּ־טו־דייט סטאָק פון הרייד־דס, אין מענס פּירגישינגס. סטאָר אָפען יעדען אוונד.
געדענקט דעם אדרעס: שעכטער, קאָרנער יאָרק און פּאַרק. טעלעפאָן 5416 איין בלאָק פון סיטי האַל.

James L. SHEKTER
Justice of the Peace, Issuer of Marriage Licenses and Citizens Papers

ביזנעס סיפען און צו פערקויפען

ווער עס האָט אַ סטענדינג וואָג צו פאַרקויפען זאָל זיך ווענדען אין אפּיס פון „זשורנאַל"

אפּערייטערס איך האָב יעצט די ריכ־טיגע קליוולאַנד ביינדערס 5. ברייטסטיין 614 קאָלעדזש סט. טעלעפאָן קאָלעדזש 8531

10073—3—6

אַ גוטע איינגעטרייטע קליינינג און דייאינג און פּרעסינג סטאָר צו פערקויי־פען אין אַ קאָנטרי. גאַראַנטירט אַ לעבען צו מאַכען, צופרידענע צו שטעהן מיט דעם קויפער און לערנען די טרייד. אורזאַכע אנדערע ביזנעס צו אַטענדען אין דער זעלבער קאָנטרי.
זיך מעלדען שריפטליך:
Box. 87 Ux Bridge Ont.

10189 15 3

זוכער אַ לעבען צו מאַכען און צו סייפען געלד. איבער צו געבען אַ סע־קאָנד הענד סטאָר איינגעפיקסט צו מאַ־כען מאַטראַצען. אורזאַכע קענען ניט אַטענדען צוויי סטאָרס. פרעגען 187 קווין סטריט איסט טעלעפאָן מיין 5335

10183 3 19

צו פערענטען

צו פערענטען אַ סטאָר אין בעסטען פּלייס אנטקעגען קאָפּלאַן דעם פישער אין 123 ענגעס סטרט פיר 10 דאָלאַר אַ מאָ־נאַט. נאָכפרעגען 125 ענגעס סטריט

10193—3—14

צו פערדינגען אַ דאַנסטערז 3 רומס, אָדער דאָס גאַנצע הויז. נייע פּלאָמבינג פרעגען 7 קעסיטער סטריט אָף סענט פעטריק, אנטקעגען דעם פאַרק.

10174 3 14

אַ פאַרנישט הויז צו פערדענטען אין אַ אפּאַרטמענט הויז, אַלע קאָנוועניענס אין 13 מאַרי סטריט, קאָרנער קערהאָעל

10188 3 15

פאַטראַנייזט די איינציגע אידישע ווינדאָ קלינינג קאָמפּאַני

מיר אַטענדען צו אַלערהאַנד הויז, פעקטאָרי, שאָפּ סעס און סטאָר קלינינג. בעסטע ארבייט צו די ליבסטע פּרייזען. מיר מאַכען קאָנ־טראַקטען מיט נאַמליך יעהרליך. 10 טע ראַלי סטריט פון לעפען אדעלייד 3087.
ביינאַכט און זונ־טאָג פּלעפּ־נירט קעלעדזש 4319

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, - 10 TERAULEY ST

מעפּרייס רום פיסטעס
די ווילאָיאַמס
קאַרטיידזש און סטאָרייידזש קע.
טעלעפאָן קאָלעדזש 862
דושענעראַל פאַרטיידזש איידושענטס
368 שפּאַדינאַ עוו. טאָראָנטאָ, אָנט.
באַנאַזש. פיאַנאָס און אַלע פאָרטען
אַלגיטשער נעמומען און נעסטאָרער.
אַשוב זאַכען נעהאַלטען און נעשיקט
ביי עקסטרען.
ווערהייזער: 551 קווין סטריט וועסט
צוגעראַמען ווענען. אַלעזשוּ פּרייס.
ד. ד. דאַנעלסאָן

מ. גאָלדסטיק
515 דאָנדעס סטריט טעלע
פון פאַרקדייל 6826
ריעל עסטעיט, לעבענס עקסידענט, פּלייט גלעס אטאָמאָבילס און פייער אונשורענס.
מיר רענטען הייזער און קאָלעקטען רענט
מיר פערקויפען די זיבערסטע 10, 15 אדער 20 יאָר פאַלדיס.
קיין הויז טעלעפאָן איז קאָלעדזש 1379

מ. העלער
176½ קווין סט. וועסט טאָראָנטאָ
גייעם פאַר אידען!
איין אידישע סטאָר פאַר אידען
מיר מאַכען אַלערליי דזשולערי גלייך אויף׳ן פּלאַץ. חתונה רינגען נעמאַכט ווייל איהר וואַרט. מיר פיקסען אַלערליי דזשו־לערי פאַר דעם בילינסטען פּרייז.
14 קעראַט חתונה רינגען 80 סענט אַ פּענגוויים. 18 קעראַט חתונה רינגען $1.00 אַ פּענ־וויים.
וואַטשעס נעפּלינט גוט און גאַראַנטירט 40 סענט. מיין סטרינגס 40 סענט, חייר־סטרינג 40 סענט, דזשוּלס 40 סענט, סטעפּס 50 ס מיר מאַכען אויערע אַלטע דזשולערי זיי ניי מיר אַ קליינעם פּרייז, אַלערליי בריליַן ריכטיג געפּאַסט צו אויערע אויגען 98 סענט מיר גיבען אויך ראַבאַטע פאַרדעם פאַר דעם בילינסטען פּרייז.

פעדלערס און סטאָר קיפּערס
די בעסטע סנולה אַנצוהאַלטען קאָסטומערס און צו מאַכען געלד זיין צו קויפען זיי־ריי־גודס, ריינינאַוטס, פענס־ גודס, דזשולערי און נאָוועלטיס ביי קאַפּלאַן און קו.
האַלטייל און דזשאַבער 229 קווין סטריט וועסט טאָראָנטאָ. דער בעוואוסטער נער האַלסייל פּלאַץ וואו פיעל פעדלער זיינען בעריינט געוואָרען. דזשאַב־לאַסט זיינען שטענדיג דאָ. אָרדערס פּינקטליך אטענדעט.
קאַפּלאַן און קו. דזשאַבער 229 קווין פּאַרק וועסט, טאָראָנטאָ
טעלעפאָן אדעלייד 8772

שיקט געלד
— דורך —
מר. הערי ווייַנבערג
פּרעזידענט פון „אידישען זשורנאַל".
צו אייערע קרובים אין יוראָפּ
ראַיעלע, אַנשטענדיגען און פריינדליכע בע־האַנדלונג איז מיין מאָטאָ
איך שיק געלד נאָך אַלע טהיילען פון דער וועלט
אַן אויב דאָס געלד שרייבט ניט דאָס פּלאַץ בעקומט איהר די נאַנצע פולע סוּמע געלד. איך מאַך קיינע חשבונות אום אויך זאָל נאָר ניט בלייבען!
שיקט געלד פון פּלאַץ ווי אַלע שיקען
קאָנטרי אידען קענען אויך געלד שיקען דורך מר. ווייַנבערג. — די געלד מיי זענעשיקט ווערען דורך אַ מאַני אָרדער און די אדרעס געשריבען אין רוסיש.
אַפּיס:
253־251 קווין סטריט וועסט
טעלעפאָן אדעלייד 6967

סאַנטאָר וולאַדאָווסקי
רופט מיך און איבערצייגט אויך
פאַנטאַר לייט קענען מיך אויך אַנגעשר־יבן פאַר שמחות. מיין וואָהנונג איז פאַר־אַנזוויק קוינעניו, אַן מיין אַן כ־יטער איז 1076 פּאָלעדזש.
מיר אייַמע אומזשאַנס.

מון מאַנאָוויץ
אַלאַ ומסדר קדושין
אַלע זיכען שוין איבערצייגט אַז מיין אַ פינסטלער אַ מוהל, אַן מסדר קדושין. רופט איהם און איבערצייגט זיך אדרעס 233 בעווערלי סט.
טעלעפאָן קאָל. 2033

אַלע זיינען איבערצייגט אַז דער איינציגער אין

חזן קאַפּלאַן

וועלכער דאַרף פאַטראַנייזט ווערען פון יעדען אידען. ווער עס פאַטראַנייזט חזן קאַפּלאַן דער טהוט זיין מענשליכע פליכט. זיין ווייסען דאָס קיין אַנדערער האָט זאָ פיעל גוטעס אויפגעטהאָן פאַר די אידען אין טאָראָנטאָ די לעצטע 11 יאָהר ווי דער בעוואוסטער רעוו. מ. קאַפּלאַן פון 166 דזשאַהן סטריט.
טעלעפאָן אדעלייד 1545. אפּיס טעלע פאָן אדעלייד 239.
מוהל ומסדר קדושין.

זעהר וויכטיג אַלע זאַ־לַזן דאָס ווייסען
ווען עס מאַכט זיך ביי אַמענש אַ ברע־נען אויף דעם הארץ איז דאָס אַ סך מאָהל פון טרינקען שלעכטע מהעע, און דאָס צו פערהיטען איז די בעסטע זאַך צו קויפען
אויכבוים טהעע
וועלכע איז פאַזיטיף די
בעסטע טהעע
וואָס איהר קענט נאָר בעקומען. די נוטס: קייט און דיינהייט און געשמאַק פון
אויכבוים׳ס טהעע
האָט קיין גלייכען, און עס וועט אויך ניט ברענגען דאָס הארץ און וועט האַלטען אייער מאָגען אין אָרדענונג. נאָר חיט אייך פיר נאָך געמאַכטע. זעהט אַז דער נאָמען אויכבוים זאָל זיין אויף יעדען פּעקעדזש אין אַלע קאָרנערס.
צו בעקומען אין אַלע אַנשטענדיגע אידישע גראָסעריעס. קאַנטרי אָרדערס ווערען פּינקטליך אטענדעט.
OELBAUM TEA Co.
15 Grange Ave. Toronto Ont
Phone College 3919

נטביקדסט זיין איז נויטיג, אבער א ווירטהיז צו זיין איז נויטיגער

ארעמע עלטערן, וועלכע בלוטען זיך צו שיקען ווייערע קינדער אין קאל־לעדזשעס, אבער גיבען ניט אכטונג אז־יי זאלען איך זיין גוטע בעל־הבית'טעס.

ווארום די אידישע שינאה זאלען ניט דע־רען וועגען אידען, איין זאך וועלען זיי אבער מודה זיין אז אידען זיינען געטרייע עלטערן.

אין יעדער ביי קיין אמה ולשון וועט איהר ניט געפינען קיינע עלטערן, וואס זאלען אזוי בלוטיגען, אזוי פראצעווען און זיך לאזען שניידען ביז'ן ביין צוליעב קינדער, ווי דאס איז ביי אידען.

אין וואס מהוט א איד ניט צוליעב זיי־נע קינדער? איז אמאל געווען א מאדע צו מאכען זיהן פאר רבנים, האט יעדער מאטע, סיי רייך, סיי ארעם, געשיקט זיי־נע זיהן אין דער ישיבה, האט געפלאגט זיך אליין מיט דיזן ביז ער האט זיי גע־מאכט פאר למודים. דער זוהן האט אפט געהאט מעהר השגה צו זיין א שמייער, האט דער טאטע איהם דאך געלערענט תורה, ווייל דאס איז געווען די בעסטע סחורה.

אז עס איז שפעטער ארויס די מאדע צו שטודירען אין די גימנאזיעס, האט יע־דער מלמד, יעדער שניידער געמאכט זיין זוהן פאר א גימנאזיסט. עס איז פאר אי־דישע מאטע־מאטע קיין זאך ניט געווען צו שווער, אבי זייער זוהן זאל זיין א גע־שטודירטער.

אין יעדער, וואס איז בעקאנט מיט דעם לעבען פון די אידען אין דער צייט ווען אייך זאגען, אז זייער כאראקטער האט זיך אויף קיין האאר ניט געביטען אפילו אין דעם הינען לאנד. זיי זיינען אייך דא די זעלבע געטרייע איבערגעגע־בענע עלטערן, ווי זיי זיינען געווען אין דער אלטער היימאט.

דערפאר וועט איהר דא זעלטען געפי־נען א אידישע פאטער, וואס זאל ניט זוכען גיטע תכליתים פאר זיינע קינדער

ווי האדעוועט געוועהנליך איין ארמער גוי זיינע קינדער?

נאכדעם ווי זיי זיינען ארויס פון פאב־ליק סקוהל איז אויב ער האט די מעגליכ־קייט לערענט ער זיינע באים א טרייד

עס מאכט זיי פאר מייסאנס, פאר פאס־טערער, פאר בראלייערס אדער פאר אנ־דערע זארט ארבייטער אין אויב ער הען דאס אויך ניט שיקט ער זיי ארויס, ווי זאלען זיך אליין דורכשלאגען זייער וועל־טעל.

די מיידלעך ווייערער שיקט ער אין די שעפער אדער ער לאזט זיי דיענען אין ער איז ביי זיך זיכער, אז ער האט געטהאן דאס בעסטע, וואס ער האט געקענט.

א איד, ווי ארעם ער מעג זיין, וויל א בעסערען תכלית פאר זיינע קינדער. ער מעג זיין א קלערק אין א סטאר פאר 10 דאלאר א וואך, ער מעג זיין אן אויסגע־ארבייטער אפרייטאר, א קאסטומער פרע־לער מיט א דיקען בוך חובות, שיקט ער זיינע זוהן אין קאלעדזש און די טעכטער אין הין סקוהל, ער באראגט, ער לייהעט און פלאגט זיך, אבי זיינע קינדער זאלען קענען שטודירען, וועלען זיי דערגרייכען צו ווערען דאקטוירים, לייערס און אינ־זשענירען אין מה טוב, אלארגיט, איז א טיטשער פון א סקוהל אייך גוט.

אין די הויפט־זאך טאקע איז, וואס די קינדער וועלען זיין געבילדעטע מענ־שען, זיי זולען קומען אין דער „בעסע־רער" געזעלשאפט, טאטע־מאמע וועלען מיט זיי קענען שטאלצירען אין זיי וועלען טאקע טהאן שידוכים מיט רייכע ביזנעס לייט.

כמעט יעדער איד האט דעם זעלבען חשבון און כמעט אלע בלוטיגען זיי זיך צו מאכען ווייערע זיהן פאר געבילדעטע און צו שיקען ווייערע טעכטער אין די הויי־סקוהלס.

אויב די קינדער פון אזעלכע ארע־מע עלטערען זיינען נאכדעם דאנקבאר ווייערע טאטע־מאמע פאר זייער פראצע אין נאך א גרויסע פראגע, וועניגסטענס האט איין פראצענט צווייטען א אידישע פאאר פאלק בעוויזען דאס געגע־טהייל.

די פרוי, א מיטער פון פיער קליי־נע קינדער, האט פערלאזען דעם מאן און איהם פערלאנט פאר סופארט. ווען עס איז געקומען צום קייל האט דער דזשאדזש ארויסגעבראכט פאלגענדע גע־שיכטע:

די יונגע פרוי איז פערהייראטה מיט איהר מאן זייט 8 יאהר, זי איז די טאכטער פון א רעגן פעלדער, וועל־כער פיהרט א בעל־הבית'ישע הויז און האט זיינע אלע קינדער געגעבען א גוטע ערציהונג.

זיין טאכטער האט ער געלאזט שטו־דירען, א קורצע צייט איז זי געווען א סקוהל־מיטשער, זי איז געווען ניט קיין מיאוסע מיידעל און זי האט חתונה געראט מיט א בכבוד'ען ביזנעסמאן. דער רעגן־פעדלער האט עס בעטראכט פאר א גלייכס־שידוך, ווארום קיין גדן האט ער פאר זיין טאכטער ניט געהאט, קיין שעהענע איז זי אויך ניט געווען און נור צוליעב איהר בילדונג האט זי גע־טהאן דעם שעהנעם שידוך.

די ערשטע פאאר יאהר נאך דער חתונה איז אלעס געגאנגען גוט. דער כאן האט געמאכט ניט קיין שלעכטע ביזנעס. די יונגע פרוי האט געהאלטען אין הויז א דיענסט, זי אליין האט זעהר ווענג פער־שטאנען פון הויז־ווירטשאפט און פלעגט שטענדיג זיין פערטהאן ניט איהרע ביכער אדער אין געזעלשאפט, אבער אזוי לאנג ווי די ביזנעס איז געגאנגען ניט שלעכט און די פאמיליע איז געווען קליין האט זיך דאס פאריל געלעבט גאנץ רוהיג.

אבער די ביזנעס האבען זיך שפעטער פערגרעסערט און די פאמיליע פערגרע־סערט, אויסער די פיער קינדערלאך האט מען נאך געמוזט האלטען א קראנקע קרובה אין הויז, די דיענסט האט מען גע־מוזט אוועקלאזען אין די געווענטע טיט־שערקע האט פון איהרע ביכער געמוזט נעהן אין קיטשען צום קאכען, וואשען און שייערען און הארעווען די קינדערלאך.

זי האט קיין הויז־ווירטשאפט קיין מאל ניט געלערענט, און עס איז איהר געפאלען דערהייר שווער, זי איז קיין מאל ניט פארטיג געווארען מיט איהרע ארבייט און פון איהרע עסענס האט דער מאן שיער גע־קראגען א מאגען־קאטאר. ביידע זיינען געווען ניט צופריעדען. עס האבען זיך אנגעהויבען קריגערייען ביז זי איז פון איהם אוועק און האט איהם פערקלאגט פאר סופארט.

עס איז ניט וויכטיג צו וויסען ווי אזוי דער דזשאדזש האט גע'פסק'ענט. אבער וויכטיג איז דער פאל דערמיט, וואס ער דעקט אייף א טיפע וואונד אויף דעם קערפער פון דער אידישער טאכטער־ער־ציהונג.

דער רענס־פעדלער און מיט איהם צו זאמען נאך פיעלע טויזענדע ארמע אידען מיינען געווים זעהר גוט ווען זיי ווילען ערציהען זייערע טעכטער פאר גרויסע גע־בילדעטע דאמען. אבער זיי מוזען אויך אין זיינען האבען, אז די קינדער דארפען אונבעדינגט קענען זיין בעל־הבית'טעס. לערנען איז גוט, אבער הייז־ווירטשאפט איז ווייכטיג. אז א פרוי איז ניט קיין בעל־הבית'טע און דער מאן איז ארעם, מען זי ווי זיין געבילדעט קען זי קיין גליקליכען אפטיליען־לעבען ניט פיהרען.

טהעאטער נייעס

וואס מען שפיעלט היינטיגע וואך אין די טהעאטערע.

אין היפאדראם.

אין היפאדראם טהעאטער וועט היינ־טיגע וואך געשפיעלט ווערען אלס די העל דין איינע פון די שעהנסטע מיניא־טורנע מוזיקאלישע קאמעדיעס. י פליר לעט איז אויסגעפיהרט ברילאנטען שעהן און הארמאניש.

ווילפריעד ליקאם, דער „טרייענ־געל" סטאר וועט געזעהען ווערען אין דזשים בלונדא, דאס איז א בילד פון חע'ס פאעמא.

דזשענא פאלמא וועט צום ערשטען מאהל אויפטרעטען אין די „דער דעוויל דענדי".

ווארען און וועבער צוויי אטהלעטס האבען א שעהנעם אקראבאטישען אקט.

פיעלדס און בערניע, צוויי פעהיגע ארטיסטען אין זינגען און טאנצען.

ארטהור רעימאנד א פאפולערער מא־נאלאגיסט.

ארווי קאלינס און מערעל מענדס טרע־טען אויף אין א זעלטענעם טאנץ אקט.

די קיעסטאן פילם קאמעדיע ענדיגט דעם פראגראם.

אין לאויס טהעאטער.

היינטיגע וואך וועט אין לאויס יאנג סטריט טהעאטער אויסגעפיהרט ווערען א גרויסע פראגראם פון פערשיעדענארטיגע אטרעקשאנס.

די העפליין וועט זיין דער שעהנער סאטירישער סקעטש מיט'ן נאמען דער „פארשלאג פון א פרוי", פון פאויל ארנמסטראנ. דער דאזיגער סקעטש איז זעהר רייך אין אינהאלט און נאך ארטיס טישער אויסגעפיהרט. אויסער דעם וועט אויך זיין ברוין אין מעקארמאק פאג־טאמיניש טענצער און אקראבאטען.

האבסאן און ביטיע, צוויי זעלטענע זינגער.

נייט און קארליל האבען אויך אן אויסערגעוועהנליכען אקט פון שפאסען און ליעדער.

דזשאנס און מור אין זייער קאמעדיע סקעטש „אין צירקוס".

דזשעי מאריסיע אין קאמפאניע, אויסטראליא'ס בישמאן.

פאעטישע שריפטען

פון קאומער טעטמייער

איבערזעצט פון פוליש

1

אין די אויגענדליכקייט

א ים בוכטע איז אריינגעשטראמט צווי־שען די פעלזען און בערג. א ניט גרויסע שטילע און רוהיגע ים בוכטע.

ביים ברעג, ביים זאמדיגען פלאכען ברעג זיינען געשטאנען שיפען און שיף־לעך, פישער שיפען. ביי טאג האט זיי־ער ווייסקייט געשימערט אויף דער בלא־טע. אויף דער בלויער, אויבערפלאכע פון ים צווישען די וועלען, אזוי ווי שוואנען און מעווען צווישען ווייסע בלומען, וועל־כע דער ווינד וויעגט אויף'ן וואסער. און ביי נאכט האבען פירפור רויטע פייערען זיך בעוועגט איבער דער טיעפעניש.

דארט האבען געוואהנט איינפאכע און שטילע מענשען, וועלכע האבען זיך בע־שעפטיגט מיט פאנגען פיש און פאשען פיה און זיינען געווען אבגעשניטען פון דער וועלט.

אין צווישען זיי איז געווען א יונגער מאן, וועגען וועלכען מען האט גערעדט אז די געטער האבען איהם ליעב געהאט, דען זיי האבען איהם געגעבען אלץ. זיי האבען איהם געגעבען שעהסהייט, טאפ־פערקייט און קראפט, זיי האבען איהם געגעבען וויסען און מאכט. זיי האבען איהם בגעגעבען א רייכעס הויז און געליעב מע עלטערען און א פרוי, א מיידעל מיט א הויכע ברוסט און מיט ליפען אויסגע־האקט פון א שטיק פייכטע פורפור, אים מיט איהר זאל איהם דער טאג ניט אריי־בערגעהען אין בענקעגיג און די נאכט אין ליגען שלאפלאז און פערטראכט. זייא האבען איהם געגעבען מעגשליכע פריינ־שאפט און אלץ וואס נאט איז אימשטאנד ו געבען דעם מענשען.

און זיין קראפט און זיין טאפפערקייט זיינען געווען אזוי גרויס, אז מען פלעגט איהם רופען פאנצער און בויגען, שוצ־שילד און שווערד, מען פלעגט איהם רופען מויער און לייב, פעסטונג און אדלער.

און ער איז געווען דער אנפיהרער ון טהאל.

עס איז רוהיג געווען.

אבער א געוויסען טאג, און א זומער דיינען מיטאג, ווען דער הימעל האט גע־שיינען אין דער בלויער הויבקייט געשטאנ־דען ווי א נעבעל און דער לופט, און דער ים האט געשיינען צו זיינען גלאנץ, האט זיך דערהערט א געשריי, אז דער פיינד קומט אן, אים ציצונעהמען די סטאדעס און די קרעלען, האב און גוטס, פרייען און קינדער.

אבער די טהאל איינוואהנער האבען זיך ניט דערשראקען, דען דער יונגער מאן, וואס איז פון די געטער געליעבט, איז צווישען זיי געווען, זיינען זיי כאר צו־ם געלאפען.

נעלאפען און גערופען:

— שטעה אויף און קום! דער פיינד קומט אן.",

אבער וועהרענד דאס איז פארגעקומען, איז ער געזעסען אויף'ן ראנד פון שיפעל דעם קאפ אנגעשפארט אויף'ן האנד, און האט געגוקט ווייט פאר זיך, און עס האט געשיינט, אז ער האט זיי נאר ניט גע־הערט. אבער ווען זיי זיינען שוין גע־הענגטער צוגעגאנגען רופענדיג. שטעה אויף און קום! דער פיינד איז אנגעפאר מען! האט ער זיך אויפגעבאפט ווי פון שלאף, א שאקעל געטהאן מיט'ן קאפ אויף ניין און געזאגט:

איך וועל ניט געהן!

און ער האט א שמייכעל געטהאן מילד און טרויעריג.

די מאסע איז פערשווינען געווארען, דען זי איז געווען ערשטוינט, און מויי־נענדיג, אז מען האט שלעכט געהערט האט מען זיך געפרעגט:

— וואס האט ער געזאגט?

ער האט וויעדער געענטפערט.

איך געה אוועק.

א ווייל איז נאך אלץ געווען שטיל, דאן האט אויסגעבראכען א געשריי:

די פערלאזט אונז?

דער יונגער מאן האט אשאקעל געטהאן מיט'ן קאפ און געשמייכעלט מילד און טרויעריג ווי פריהער.

דאן איז געווארען א גוואלד און א געוויין. די מאסע האט זיך איהם צו־ם פיס געוואָרפען און בעשווארען, ער זאל זיי שיצען. די מאסע האט זיין פאטער און מיטער און זיין כלה גערופען זיי זאלען אלע צוזאמען איהם בעטען.

די עלטערען האבען איהם מיט די אערמס ארומגענומען, און די כלה האט מיט איהרע העלע תאאר ארומגעפלאכטען זיינע קניע, אויף וועלכע ער האט איהר הייסע ברוסט געפיהלט, און איהרע ליפען האט ער אויף זיינע הענד געפירלט, און ווייינענדיג האבען זיי געבעטען פאר זיך און פאר דאס פאלק.

— פערלאז ניט! האבען זיי געהר־פען און האבען די כלה ניט געלאזט פער שטעהן.

אבער ער האט פאסטעלעך מאטער און ווטער אבגערוקט, די האנד אויף דעם העלען קאפ פון דער מיידעל ארויפגע לעגט, איז אויפגעשטאנען און אין שיי־ט טרויעריג א שמייכעל געטהאן און די דר דערען אנגעהויבען בעוועגען.

ערשטיינט איז דאס פאלק אויף'ן ברעג עשטאנען.

און אלס ער איז די שמאלע בוכטע א געוועסט, און אויף דער אנדערער אנ־ארייבערגעשוואומען. איז ער פון שיפעל ארויסגעגאנגען. עס בוי די שטיינער געבען וואסער איבערגעלאזען און האט אנ געהויבען אויף'ן בארג ארויפגעגאנגען.

— וואוהין זשע געהסטו? האט ער נאך געהערט דעם געשריי פון ברעג, וואוהין זשע געהסטו? צו דען האסטו עפעס וואס איז דיר טייערער ווי דיין פאטערלאנד און דיין הויז, ווי דיינע עלטערען און דיין כלה, ווי די פרייהייט און דאס פאלק, ווי רוהם און עהרע, ווי א גליקליך לעבען און אפילו ווי אן אונ־געהסטו?

ער אבער האט געענטפערט:

— אין די אונענדליכקייט!

2.

איבער א גרוי ווייסט פעלד איז געריטען וואנדערענדער ריטער.

ער איז געריטען אין שטילען פינסטע־רען וואלד.

אבער ביים זוים פון וואלד האט ער זיך אבגעשטעלט: אינטער א געצעהלט איז געזעסען א פרוי.

דער וואלד האט אגגעהויבען רוישען מעלאדיש, און פון מאך האבען אויפגע־בליהט אייניגע בלומען, איינע נאך דער אנדערער פאטעלעך.

— דו ביזט שעהן, האט דער ריטער געזאגט.

די פרוי האט א שמייכעל געטהאן.

עס האט אויפגעבליהט מעהר בלומען.

— דו ביזט גוט, האט דער ריטער גע־זאגט.

די פרוי האט א שמייכעל געטהאן.

און ווידער האט אויפגעבליהט מעהר בלומען.

— ווי ביזט דו שיין, מיין קינד?

— אט, זעה, מאמע דארטען זיצט א פרוי נאאקעט. — דאנט דאס קינד, אב ווייזענדיג אויף א לאזשע.

הודעה. :תרב מאיר בבי דעווי אוב באלדווין פעלעפאן קאלעדזש פאאס.

איהר נעפינט סיך צו יעדער צייט אין הייז צו ענטפערען אלע רבנישע ענינים דהיינו שאלות, דין תורות, עצות, טובות בין איש לאיש, אויך צו פעטלען בלעד־ליי סראבעלס ביטווין פאן אונד פרוי נאכ'ן ווירישען רין און אויך סדרי קדושין. יוארים זאלט איהר אין אזא שעכטער צייט אוועק שפענדען אומזיסט נעלד אויף אלערליי נארישקייטען. יען איהר קענט געקומען חופר וקדושין ביי מיר אין הויז מיט די בעסטע ציפרישע הייס אפיר. שעריזרש לייסענס וועט אויך אייך שעריזרען. נאט וועל אייך ברא־כה ניטען מזל אין מיין הויז.

קומט אין הויז. אדער שרייבט אויף דאס אויבערגעשריבענע אדרעס.

נטביקדסט זיין איז נויטיג, אבער א ווירטהיז צו זיין איז נויטיגער

ארעמע עלטערן, וועלכע בלוטען זיך צו שיקען ווייערע קינדער אין קאל־לעדזשעס, אבער גיבען ניט אכטונג אז־יי זאלען איך זיין גוטע בעל־הבית'טעס.

ווארום די אידישע שינאה זאלען ניט דע־רען וועגען אידען, איין זאך וועלען זיי אבער מודה זיין אז אידען זיינען געטרייע עלטערען.

אין יעדער ביי קיין אמה ולשון וועט איהר ניט געפינען קיינע עלטערען, וואס זאלען אזוי בלוטיגען, אזוי פראצעווען און זיך לאזען שניידען ביז'ן ביין צוליעב קינדער, ווי דאס איז ביי אידען.

אין וואס מהוט א איד ניט צוליעב זיי־נע קינדער? איז אמאל געווען א מאדע צו מאכען זיהן פאר רבנים, האט יעדער מאטע, סיי רייך, סיי ארעם, געשיקט זיי־נע זיהן אין דער ישיבה, האט געפלאגט זיך אליין מיט דיזן ביז ער האט זיי גע־מאכט פאר למודים. דער זוהן האט אפט געהאט מעהר השגה צו זיין א שמייער, האט דער טאטע איהם דאך געלערענט תורה, ווייל דאס איז געווען די בעסטע סחורה.

אז עס איז שפעטער ארויס די מאדע צו שטודירען אין די גימנאזיעס, האט יע־דער מלמד, יעדער שניידער געמאכט זיין זוהן פאר א גימנאזיסט. עס איז פאר אי־דישע מאטע־מאטע קיין זאך ניט געווען צו שווער, אבי זייער זוהן זאל זיין א גע־שטודירטער.

אין יעדער, וואס איז בעקאנט מיט דעם לעבען פון די אידען אין דער צייט ווען אייך זאגען, אז זייער כאראקטער האט זיך אויף קיין האאר ניט געביטען אפילו אין דעם הינען לאנד. זיי זיינען אייך דא די זעלבע געטרייע איבערגעגע־בענע עלטערען, ווי זיי זיינען געווען אין דער אלטער היימאט.

דערפאר וועט איהר דא זעלטען געפי־נען א אידישע פאטער, וואס זאל ניט זוכען גיטע תכליתים פאר זיינע קינדער

ווי האדעוועט געוועהנליך איין ארמער גוי זיינע קינדער?

נאכדעם ווי זיי זיינען ארויס פון פאב־ליק סקוהל איז אויב ער האט די מעגליכ־קייט לערענט ער זיינע באים א טרייד

עס מאכט זיי פאר מייסאנס, פאר פאאס־טערער, פאר בראלייערס אדער פאר אנ־דערע זארט ארבייטער אין אויב ער הען דאס אויך ניט שיקט ער זיי ארויס, ווי זאלען זיך אליין דורכשלאגען זייער וועל־טעל.

די מיידלעך ווייערער שיקט ער אין די שעפער אדער ער לאזט זיי דיענען אין ער איז ביי זיך זיכער, אז ער האט געטהאן דאס בעסטע, וואס ער האט געקענט.

א איד, ווי ארעם ער מעג זיין, וויל א בעסערען תכלית פאר זיינע קינדער. ער מעג זיין א קלערק אין א סטאר פאר 10 דאלאר א וואך, ער מעג זיין אן אויסגע־ארבייטער אפרייטאר, א קאסטומער פרע־לער מיט א דיקען בוך חובות, שיקט ער זיינע זוהן אין קאלעדזש און די טעכטער אין הין סקוהל, ער באראגט, ער לייהעט און פלאגט זיך, אבי זיינע קינדער זאלען קענען שטודירען, וועלען זיי דערגרייכען צו ווערען דאקטוירים, לייערס און אינ־זשענירען אין מה טוב, אלארגיט, איז א טיטשער פון א סקוהל אייך גוט.

אין די הויפט־זאך טאקע איז, וואס די קינדער וועלען זיין געבילדעטע מענ־שען, זיי זולען קומען אין דער „בעסע־רער" געזעלשאפט, טאטע־מאמע וועלען מיט זיי קענען שטאלצירען און זיי וועלען טאקע טהאן שידוכים מיט רייכע ביזנעס לייט.

כמעט יעדער איד האט דעם זעלבען חשבון און כמעט אלע בלוטיגען זיי זיך צו מאכען ווייערע זיהן פאר געבילדעטע און צו שיקען ווייערע טעכטער אין די הויי־סקוהלס.

אויב די קינדער פון אזעלכע ארע־מע עלטערען זיינען נאכדעם דאנקבאר ווייערע טאטע־מאמע פאר זייער פראצע אין נאך א גרויסע פראגע, וועניגסטענס האט איין פראצענט צווייטען א אידישע פאאר פאלק בעוויזען דאס געגע־טהייל.

די פרוי, א מיטער פון פיער קליי־נע קינדער, האט פערלאזען דעם מאן און איהם פערקלאגט פאר סופארט. ווען עס איז געקומען צום קייל האט דער דזשאדזש ארויסגעבראכט פאלגענדע גע־שיכטע:

די יונגע פרוי איז פערהייראטה מיט איהר מאן זייט 8 יאהר, זי איז די טאכטער פון א רעגן פעלדער, וועל־כער פיהרט א בעל־הבית'ישע הויז און האט זיינע אלע קינדער געגעבען א גוטע ערציהונג.

זיין טאכטער האט ער געלאזט שטו־דירען, א קורצע צייט איז זי געווען א סקוהל־מיטשער, זי איז געווען ניט קיין מיאוסע מיידעל און זי האט חתונה געראט מיט א בכבוד'ען ביזנעסמאן. דער רעגן־פעדלער האט עס בעטראכט פאר א גלייכס־שידוך, ווארום קיין גדן האט ער פאר זיין טאכטער ניט געהאט, קיין שעהנע איז זי אויך ניט געווען און נור צוליעב איהר בילדונג האט זי גע־טהאן דעם שעהנעם שידוך.

די ערשטע פאאר יאהר נאך דער חתונה איז אלעס געגאנגען גוט. דער כאן האט געמאכט ניט קיין שלעכטע ביזנעס. די יונגע פרוי האט געהאלטען אין הויז א דיענסט, זי אליין האט זעהר ווענג פער־שטאנען פון הויז־ווירטשאפט און פלעגט שטענדיג זיין פערטהאן ניט איהרע ביכער אדער אין געזעלשאפט, אבער אזוי לאנג ווי די ביזנעס איז געגאנגען ניט שלעכט און די פאמיליע איז געווען קליין האט זיך דאס פאריל געלעבט גאנץ רוהיג.

אבער די ביזנעס האבען זיך שפעטער פערגרעסערט און די פאמיליע פערגרע־סערט, אויסער די פיער קינדערלאך האט מען נאך געמוזט האלטען א קראנקע קרובה אין הויז, די דיענסט האט מען גע־מוזט אוועקלאזען אין די געווענטע טיט־שערקע האט פון איהרע ביכער געמוזט נעהן אין קיטשען צום קאכען, וואשען און שייערען און הארעווען די קינדערלאך.

זי האט קיין הויז־ווירטשאפט קיין מאל ניט געלערענט, און עס איז איהר געפאלען דערהייר שווער, זי איז קיין מאל ניט פארטיג געווארען מיט איהרע ארבייט און פון איהרע עסענס האט דער מאן שיער גע־קראגען א מאגען־קאטאר. ביידע זיינען געווען ניט צופריעדען. עס האבען זיך אנגעהויבען קריגערייען ביז זי איז פון איהם אוועק און האט איהם פערקלאגט פאר סופארט.

עס איז ניט וויכטיג צו וויסען ווי אזוי דער דזשאדזש האט גע'פסק'ענט. אבער וויכטיג איז דער פאל דערמיט, וואס ער דעקט אייף א טיפע וואונד אויף דעם קערפער פון דער אידישער טאכטער־ער־ציהונג.

דער רענס־פעדלער און מיט איהם צו זאמען נאך פיעלע טויזענדע ארמע אידען מיינען געווים זעהר גוט ווען זיי ווילען ערציהען זייערע טעכטער פאר גרויסע גע־בילדעטע דאמען. אבער זיי מוזען אויך אין זיינען האבען, אז די קינדער דארפען אונבעדינגט קענען זיין בעל־הבית'טעס. לערנען איז גוט, אבער הייז־ווירטשאפט איז וויכטיג. אז א פרוי איז ניט קיין בעל־הבית'טע און דער מאן איז ארעם, מען זי ווי זיין געבילדעט קען זי קיין גליקליכען אפטיליען־לעבען ניט פיהרען.

פערל אנגעל קלאסיפיצירטע אדווערטייזינג

ריעדערס אלגעמיינע אדווערטייזינג

דיספלעי אדווערטייזינג

קלאסיפייד דירעקטארי אדווערטייזינג

זיי דער זשורנאל בעלייכט דורך זיינע פערישעדענע אדווערטייזינג קאלומס. אלערהאנד געשעפטען און פראפעסיאנען:

קלאסיפיצירטע אדווערטייזמענטס:

ארבייט געזוכט
ארבייטער פערלאנגט
הייזער צו פערראנטען
הייזער צו קויפען
הייזער צו פערקויפען
ביזנעס צו קויפען
ביזנעס צו פערקויפען

2 סענט א וואָרט טעגלעך.
4 סענט א וואָרט 3 טעג.
6 סענט א וואָרט 6 טעג.
מינימום 15 ווערטער אין אדווערטייזמענט.

די נשמה פון ביזנעס איז אדווערטייזינג — ביזנעס ניט קיין אד־ווערטייזטע איז טויט

ווען איהר אדווערטייזט אייער נאמען און דעם נאמע פון אייער פירמע אין דעם „אידישען זשורנאל", גרייכט איהר טויזענדער מענשען און איהר רעדט צו אלע. אדווערטייזט איהר אבער ניט, ווייסט פון אייך קיינער ניט איהר ווערט פער־געסען! איהר מהוט זיינינ ביזנעס אין קענט ניט ערהארטען קיין ערפאלג שטארבט זשע ניט פאר דער צייט, נור שיקט גלייך אריין אייער אנפראגע הערגען אונזערע פרייזען פאר אדווער־טייזינג. אדע" טעלעפאנירט און אונזער פערטרעטער וועט אייך ברענגען אלע אינפארמיישענס.

אונזער טעלעפאן נומער איז: עדעלייד 3967

253-251 קווין סטריט וועסט

THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. WINBERG, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

PUBLISHED BY

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

251-253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967

SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR
SINGLE COPY 2c.

Entered as Second Class Mail Matter at G.P.O. Toronto, Ontario January 22nd, 1913

דאס פאלען פון באגדאד

פאר א צייט, איז דער אויבענאן פון די קריעגס־ידיעות פערגיטען געווארען אדער פון די סענזאציעס, אדער פון די פערשיעדענע שלום קלאגען, אין וועלכען די נייע מליבות, וואס האלטען ביים אריינגעהן אין קריעג.

דער ציזאמענשטויס צווישען אמעריקא און דייטשלאנד, די סענזאציאנעלע ענטדעקונגען וועגען צימערמאנס טהעטיגקייט, דייטשלאנדס פרידענס־פארשלאג און די צוריקווייזונג פון די אליאיארטע, — דאס זענען געווען די הויפט און וויכטיגסטע פאסירונגען, געפעהלט האט אבער דאס, וואס עס קומט פאר אויף די שלאכטפעלדער. אלקאלער שטרייט דא און דארט, דאס איז געווען אלעס, וואס מען האט געהאט צו ברענגען פון צייט צו צייט, און איסגעווייזען האט זיך, אז די שלאכטען זיינען מעהר געקעמפט דיפלאמאטיש. שיין איינציג מאהל, ווען מען האט פארזיכטיגט אז די פרוינג שלאכטען זיינען ענטשיידען דעם קריעג אבער דיעזע מיינונג איז ווייס ניט אינטערעסאנט געווארען אין די מיליטערישע קרייזען, וועלכע האבען דער בלאקאדע מעהר בעווייטונג צוגעשריעבען, אין מאנכע זענען אויעך אזוי ווייס, ווי אבליקענענדיג אין גאנצען די מעגליכקייט פון נייע פריהלינג־שלאכטען, נאך די לעקציעס, וואס מען האט געלערענט ביי ווערדן און אין אנדערע פלעצער, אין פיעלע האבען געהאלטען מען מעגן, אז דיא הייגטיגע פריהלינגס־שלאכטען קענען נאך גאר ניט ברענגען, ווייל דייטשלאנד און איהרע פערבינדעטע זענען נאך ניט גענוג איסגעמאטערט, און די אליאיארטע מעכטע זענען נאך ניט גענוג צוגעגרייט.

דיעזע אלע טהעאריען האבען יעצט זיך אלס פאלש ארויסגעוויזען מיט דעם, וואס עס איז פארגעקומען לעצטענס אויף די שלאכטפעלדער.

פאר דער צייט פון דער מלחמה, האבען זיך שיין די הויפט־פונקטען פון די שלאכטפעלדער פיעל מאל געענדערט, און אויף דאס מאהל האט מען זיי זיך געביטען.

אין רוסלאנד, ביי די דייטש־עסטרייכישע גרענעצען איז כמעט ווי שטיל, דאס זעלבע אויפ'ן איטאליענישן־עסטרייכישען „פראנט". רוהיג איז יעצט אויך ארום רומעניען. און ניט קיין גרויסע טהעטיגקייט קומט פאר ביי די פערשיעדענע פראנצויזישע און בעלגישע גרענעצען. שיין אבגערעדט פון דעם, וואס אויך די ארמיי, וועלכע איז מיט אזוי פיעל שוועריגקייטען אנגעזאמערט געווארען ביי סאלאניקי טהוט גאר ניט.

די גאנצע צייט האט מען געקוקט אויף די פערשיעדענע אפעראציעס, וועלכע רוסלאנד פיהרט אן אויף קאווקאז און ארום פערסיען, אדער אויף די ענגלישע עקספעדיציעס אין מעסאפאטאמיען, ווי מעהר פון א דעמאנ־סטראטיוון כאראקטער, און דיעזע בעהויפטונג, און וועלכער פיעלע האבען געגלייבט, איז יעצט אבגעלייגענען געווארען, און אלס ניט־ריכטיג זיך ארויסגעוויזען. דורך דעם, וואס דער הויפט־צענטער פון דער נייער פריהלינגס־שלאכט איז אריבערגעטראגען געווארען אין דער טערקיי, און די לעצטע שלאכטען דארטען, וואס האבען זיך דערווייל געענדיגט מיט דעם באגדאדער זיעג, האבען בעוויזען ערשטענס די וויכטיגקייט פון דעם נייעם צענטער. און אז עס איז צו ערוואר־טען גרויסע פריהלינגס־שלאכטען און פערליך פון די קומענדע עטליכע וואבען.

דערווייל האבען די אליאירטע אלע רעכטע צופרידען צו זיין מיט דיעזען ערשטען זיעג, ווייל דער זיעג מיינט ניט נאר דאס פערכאפען פון א וויכטיגער אין הייליגער טערקישער שטאדט, עס מיינט אויך דער אנ־פאנג פון א צישטערטען דייטשען חלום, יענער חלום, וועלכער האט זיך קאנצענטרירט ארום דער בערלין־באגדאדער אייזענבאהן. דער אויסער־לעכער ארבעט, און פאר דייטשלאנד געווארען דער דאמינירענדער פאק־טאר, און אלע אויגען אהרע האבען דארום געקוקט צום נאהענטען מזרח, דער פלאץ וואוהין די סחורות האבען געזאלט געשיקט ווערען, און פאר וועלכע די באגדאדער באהן האט געדארפט עפנען דעם וועג. איב אמאהל, פלעגט צוערשט קומען דער סאלדאט, די מיליטערישע בעהערשונג, און דאן דער האנדעל, און דאן נאכגעפאלגט פון דער מיליטערישער בעהערשונג, און דיעזע בעהערשונג וואלט זיך געצויגען איבער'ן באלקאן אהין, אזוי אז פאקטיש וואלט פריסען געווארען דער קאנטראלער פון אייראפא, און דיעזער הלום איז דורך דעם ענגלישען זיעג עמוואס צישטערט געווארען, זייענדיג אין געפאהר נאך מעהר צו פערלירען מיט דעם ווייטערדיגען גאנג פון די פאסירונגען דארטען.

דאס פאלען פון באגדאד איז דארום א גרויסער מיליטערישער זיעג פאר די אליאירטע, אבער עס איז נאך פיעל מעהר.

אין דער אריענטאלישער וועלט, פערגעהמט נאך הייגט דאס רא מאנטישע. דאס הייליגע א וויכטיגען פלאץ אין דער קריעג, און דערמיט ערקלעהרט זיך וואס טערקיי האט גלייך ביים אנפאנג פון דעם קריעג, געזוכט עס אלס א הייליגע צו מאכען.

דער פערלוסט פון מעקא, וועלכע האט זיך, אלס א זעלבסטשטענ־דיגע ערקלעהרט, און יעצט דער פערלוסט פון דער צווייטער וויכטיגער הייליגער שטאדט וועט מוזען האבען א ווירקונג אויף דער טערקישער אר־מיי, ווי אויפ'ן גאנצען פאלק. און דאס מאכט נאך טערקיים אינפעהיגקייט מעהר אונפעהיג. אבגערעדט פון דעם דאס דאס וועט האבען א שטארקע ווירקונג אויף דער מוסולמאנישער וועלט פון די אליאירטע, וואו פון דייטשלאנד בעצאהלטע מענשען זוכען צו מאכען אויפשטאנדען.

דער זיעג ביי באגדאד האט אויך נאך א בעדייטונג, די בעדייטונג פון די ציקונפטיגע פריעדענס־פערהאנדלונגען. פיעל מאהל איז שוין פון עקספערטען ארויסגעזאגט געווארען די מיינונג, אז אויב דער שלום וועט אויף וועמענס חשבון געשאפען ווערען, וועט עס זיין אויף דער טערקיי, דאס וואס די ענגלישע טרופען זענען יעצט ארויסגעטראטען אונ'ם רעכטען הארן פון דער טערקיי, פערשטארקט דארום זעהר פיעל די מאנסען פון די אליאירטע ביי די ציקונפטיגע פריעדענס־פערהאנדלונגען.

די פערכאפונג פון באגדאד, און די דערנעהנטערונג פון די ענגלי־שע טרופען צו ירושלים, האט פאר אונז אידען אויך א בעזונדער בעדייי־טונג, ווייל מען דאך לעצטענס זעהר פיעל וועגען ענגלאנדס גרייטקייט אומצוקעהרען די אלטע אידישע היים צום אידישען פאלק.

וואָרום פראנקרייך איז אין קריעג

וואס דער פראנצויזישער מוניציאנס־מיניסטער האט ערקלעהרט וועגען דעם צו א פערטרעטער פון אן אמעריקאנער צייטונג.

ווען עס וועגן נעשריעבען ווערען די היסטאריע פון דער אירטיגער מלחמה, וועט וואהרשיינליך פאדנומען ווערען דער גרעסטער טייל פון דער געשיכטע פון די פערזונען, וועלכע האבען מאנופלירט דעם נאנצען מעכאניזם. יעדע וויכטיגע טהאט פונקט אזוי ווי יעדער טאג, אדער יעדער מאמענט, וועלכער וועט זיך האבען אויס־געצייכענט מיט עטוואס בעזונדערעס וועט צוגעשריבען ווערען צו דעם אדער יענעם העלד, און דאס זעלבע וועט אויך זיין פער־קעהרט, אויף יעדען דורכפאל וועט באר־שאפען ווערען א שעיר־לעזאזל אויף וועמען עס זאל ארויפגעווארפען ווערען די שולד.

אז די דאזיגע בעהויפטונג איז ניט אן השערה גלאט אין דער וועלט ארויס, קען מען זעהען דערפון, וואס אין אלע פון די מלחמה האלטענדע לענדער איז כמעט יעדער טהאט פערזאנאליזירט גע־וואָרען. ווען איינע פון די ארמייען האט גענומען א געוויסע פעסטונג איז נאנען געווי בעשטימט אן דער אדער יענער העלד האט דאס געטהון דורך זיין גענ־ליטעט, און דאס נאנצע לאנד איז מסכים אז ווען ניט „זיין" העלדישקייט וואלט אפשר דער נאנצער זיעג געווען פאר־מעהרט געווארען צו מפלה.

נאך א שלאנדערען בעווייז פון אט דער דאזיגער טענדענץ איז ארויסגע־ראכט געווארען אין די לעצטע פאר טעג אין ענגלישען פארלאמענט וואו דער אונ־גליקלעכער לארד קיטשענער איז פאראנט־וואָרטליך געמאכט געווארען פאר דעם דורכפאל וואס די ענגלישע אדמיראליטעט האט געהאט ביי די דארדאנעלען.

אבער ניט נאר ווערען בעשאפען די דאזיגע טאג־בעהעלדען אויפ'ן אקטיוען שלאכטפעלד וואו עס איז באמת מעגליך, אז אונטערען דרוק פונ'ם מאמענט זאל ביי אירגענד וועלכען געוועהנליכען בשר־ודם דערהייבען ווערען אן אכטיציע זיך אויפצוצייכענען. מיט א העלדען טהאט נאר אויך אפילו דארט ווא עס איז ניט רוהיג גייטיג די מאמענטאלע אדער סאנ־טאנע אכטיציע. האט די דאזיגע טעג־דענען צו פערזאנליפיצירען א יעדע וויכ־טיגע טהאט ארויסגעדרונגען. און אזוי פאסירט עס אפילו אין די קאבינעטען וואו עס נוטיטיגט זיך בלויז א מענש מיט קעהל אדער ווענינער א שטארקערען ווי־לען און אויסגעהענטען שכל און אזוי האבען מיל שוין ביי היינטיגען טאג אין יעדען מלחמה האלטענדען לאנד אויהר באשטימטען כישה אויף וועמען דאס גאנ־צע פאלק האט שוין מסכים געווען אז; „זיין ניט ער, אזוי וואלט אפשר די מדינה חריל געווארען".

די לעצטע צוויי העלדען פון וועלכע די וועלט האט זיך ערשט ניט לאנג דער־וואוסט זענען: דער ענגלישער לארד דזשארדזש, און דער פראנצויזישער אל־בערט טהאמאס, וועלכער איז נאך איזוי וועניג באוואוסט צו דער וועלט אז ער מוז נאך האבען א יהוס כדי צו וויסען אויף וואס פאר א ראנג מען שטעלט איהם אויפ. און אזוי האט מען איהם דערווייל א נאמען געגעבען דער פראנצויזישער לאיד דזשארדזש".

די „גוי יארקער כאן" דרוקט א בייפיף פון איהרען א קארעספאנדענט אין פראנקרייך, וועלכער ניט איבער דאס אין פראנקרייך איז אנגענומען די מיינונג, אז ווען ניט מר. טהאמאס, וואלט איצט פראנקרויך, וועלכער ניט איבער דאס אין דייטשען אין די הענט.

דער „סאן" קארעספאנדענט האט געהאט א אינטערוויו מיט דעם דאזיגען מר. טהאמאס.

דערצוזיג מיט אן אמעריקאנער, האט מר. טהאמאס נאטירליכערווייז צו־ערשט אנגעפאנגען רעדען וועגען אמע־ריקאנע' ענינים, באהויפטענדיג, דאס די ענגלישע און עיפיגדערישע כחות פון די אמעריקאנער אכטיציע־מאנ־פעקטשורעך האט ערשטוינט די וועלט.

איבערגעהענדיג צו דעם געשפרעך וועגען די הייטיגע אנגעלעגענהייטען, האט מר. טהאמאס געזאגט: „דאס אונ־זער מלחמה איז א מאמף פאר גערעכטיג־קייט, און מיר וועלען קיינמאהל ניט מאר־בען זי צו קליינגעלד. עס קאסט אונז צו טייער. סיי אין געלט און אין בלוט, אבער מיר באטראכטען דאס אלס דער פרייז וואס מיר צאהלען פאר דעם אויקונפטיגען פריעדען, פאר וועלכען עס לוינט זיך צו בצאהלען אפילו דעם העכ־סטען פרייז.

יעדער סאלדאט אין די טרענטשעס, און יעדער אמוניציע ארבייטער אין גאנץ פראנקרייך איז דורכגעדרונגען מיט ריע־זען געדאנק, אז דורך זיין אנשטרענגונג וועט קומען א גליקליכערע ציקונפט אויף דער וועלט.

מר. טהאמאס האט ווייטער זיך אומ־געקעהרט צום געשפרעך וועגען אמעריקא, מיט דער פאלגענדער באמערקונג: איי־ער פאלק איז א פרייע פאלק אויך בין זיי־כער, דאס אמעריקא פארשטעהט די אב־זיכטען פון אן אנדער מלחמה. איך בין אויך זיכער דאס אמעריקא ווייסט אז מיר זע־נען אין דער מלחמה ניט מיט אונזער גל־טען ווילען, נאר די נויטווענדיגקייט האט אונז געצוואונגען ארייצוגעהען אין דעם קאמף אין די דאזיגע נויטווענדיג־קייט דערלאזט אונז ניט אויפצוהערען אין מיטען ביז מיר ווילען דערגרייכען דעם זיעג.

אין וויפיעל אועלכע לענדער ווי פראנק־רייך און אמעריקא זאלען ניט בעדייערען דאס, וואס אייראפא איז פארטרונקען געווארען אין אזא מלחמה איז אבער דאך פאראן איין שכר דערפאר. און דאס איז די פארברייטערונג פון אלע די יעניגע עלע־מענטען וועלכע האבען אנערקענט וואו עס איז נערעכטיגקייט.

מר. טהאמאס האט דאן גערעדט וועגען דער הערליכער פארברייטערונג צווי־שען פראנקרייך און ענגלאנד. ער האט אנגעוויזען אויף דעם, וואס פאר די לעצטע צוויי יאהר איז די גאנצע פראנ־צויזישע אינדוסטריע הייפטזעכליך וואו עס ווערט פאבריצירט די אמוניציע פאר דער ארמיי אין גאנצען געשטאנען אונ־טער דער אויפזיכט פון דער ענגלישער רעגיערונג מיט לאיד דזשארדזש אלס אנפיהרער. און די דאזיגע פארבינדונג וועט אויף פארבלייבען אויף ווייטער, נאך דעם ווי די מלחמה וועט שוין זיין געענ־דיגט וועט ערשט דאן געמאכט ווערען א גרינדליכער שטודיום וועגען די אלע פראב־לעמען. וואס באהרהרען די דאזיגע צוויי גרויסע דעמאקראטישע לענדער און עס וועלען געפונען ווערען מיטלען ווי אזוי איינצואורדנען די דאזיגע פראבלעמען פאר דער ציפיריערענהייט פון גאנץ אייראפא. ביי דיעזער געלעגענהייט האט מר. טהאמאס איבערגעגעבען די ווערטער וואס מר. לאיד דזשארדזש האט געהאט צו זאגען וועגען דעם: „מיר אריינבטען צוזאמען אזוי ווי צוויי אייראפעא שע פאטריאטען אין דעם ברייטסטען זין פון וואָרט און אזוי ווי צוויי דעמאקראטען".

ער האט דאן זעהר פיעל גערעדט וועג־גען די פעהיגקייטען און וועגען דעם דע־מאקראטישען גייסט וואס ללאיד דזשארדזש באזיצט, און וועגען דער גרוי סער הילף וואס פראנקרייך האט געקראגען פון ענגלאנד.

מר. טהאמאס האט זיך דאן אבגע־שטעלט אויף דער הערליכער הילפס אר־בייט וואס דאס אמעריקאנישע פאלק האט געגעבען צום פראנצויזישען פאלק.

„אויב מיר האבען געמוזט האבען די הילף פון ענגלאנד, האט ער געזאגט, פיעל מעהר אבער, האבען מיר געמוזט האבען די הילף פון דער אמעריקאנער פאלק, און כאטש פאר דער גאנצער צייט פון דער מלחמה איז די אמעריקאנער רע־גיערונג געבליבען שטארק נייטראל, האט אבער דאס גאנצע אמעריקאנער פאלק גע־שטיצט פראנקרייך, און ניט נאר צוליעב „בזנעס" אינטערעסען, נאר נאר פשוט איים פריינדשאפט צו פראנקרייך.

מר. טהאמאס האט דאן אנגעוויי־זען אויף דעם ווי הילפלאז פראנקרייך איז געבליבען אין אנפאנג פון דער מלחמה, ניט זייענדיג פארגעבריים פאר אזא וועלט בראנד, און אויף דעם ווי די דייטשען זע־נען געווען אזוי העכסט גוט ארגאניזירט, און דערפאר איז זיי טהייל געלונגען אין אנפאנג צו פארכאפען פראנצויזישע שטי־מער לאנד, אבער מיט דער הילף פון ענ־לאנד און אמעריקא איז אונז געלונגען אב־צושטעלען דעם פעסטיט פון די דייטשען צ ופארשליגנען פראנקרייך.

מר. טהאמאס האט אויך גערעדט וועגען דעם אז די פראנצויזישע פראדוק־ציאן איז איצט פאלשטענדיג גוט ארגא־ניזירט, מען זעהט ניט קיין סטרייקס פון די ארבייטער, און דייטשלאנד, האט מר. טהאמאס געזאגט, וועט איצט מע־גען פארפאלגען איהרע סובמארינס. און טראץ דער בלאקאדע האבען מיר וועלען די שטאטען ניט אויפהערען צו שיקען אונז אלע סחורות וואס מיר האבען גוי־טיג, און א דאנק דער מלחמה הערשט איצט א גאנץ אנדער מיינונג צווישען אונזערע אליאירטע נאציאנען וועגען דער אמעריקאנער רעפובליק. און עס איז א גלוק וואס די רעפובליק אויף דער אנדער־ער זייט פון דעם אטלאנטיק איז אזוי קלוג אייסגעפלאנעוועט געווארען, און ווערט איצט אזוי קלוג פערוואלטעט. עס איז קיין ספק ניט אז אין אזא צייט איז נעווען שווער זיך אויסצוהיטען פון ניט ארייננעשלעפט צו ווערען אין דער מלחמה אבער אין דער מלחמה געניאלער פארוואל־טערשאפט איז דאס אויך געבאנען, האט ער פערענדיגט.

מלחמה הלואה

אייער אפליקיישאן וועט קריגען ביי אונז א שנעלע אין פארזיכטיגע אויפ־מערקזאמקייט אהן הוצאות.

שרייבט נאך א רעגיערונגס פראס־פעקטוס צו

A. ANGUS MACDONALD

מיין 6530 סי. פי. אר. בילדינג טאראנטא

J. P. BICKELL & CO.

סטענדארט בענק בילדינג טאראנטא.

תבואה
קאטאן
סטאקס

מר. טהאמאס געזאגט, וועט איצט מע־גען פארפאלגען איהרע סובמארינס. און טראץ דער בלאקאדע האבען מיר וועלען די שטאטען ניט אויפהערען צו שיקען אונז אלע סחורות וואס מיר האבען גוי־טיג, און א דאנק דער מלחמה הערשט איצט א גאנץ אנדער מיינונג צווישען אונזערע אליאירטע נאציאנען וועגען דער אמעריקאנער רעפובליק. און עס איז א גלוק וואס די רעפובליק אויף דער אנדער־ער זייט פון דעם אטלאנטיק איז אזוי קלוג אייסגעפלאנעוועט געווארען, און ווערט איצט אזוי קלוג פערוואלטעט. עס איז קיין ספק ניט אז אין אזא צייט איז נעווען שווער זיך אויסצוהיטען פון ניט ארייננעשלעפט צו ווערען אין דער מלחמה אבער אין דער מלחמה געניאלער פארוואל־טערשאפט איז דאס אויך געבאנען, האט ער פערענדיגט.

פערקופיין, סאבאלט
און ניד־ארק סעקיוריטיעס
וועלענטליכען בריעף וועגען מארקעט
ווערט צוגעשיקט פריי אהן געלד,
אויף פערלאנג
ROBERT E. KEMERER & CO.
108 Bay St.
(מעמבערס פון סטענדארט סטאק)
עקסטשייינדזש)
10ס ביי סטריט — — טאראנטא

א פראפיטאביליעה אינוועסטמענט

מיר האבען א פלאן מיט וועלכען איז וועסטארס קענען קריגען א פראפיט פון אכט ביז פופצעהן פראצענט אויף זייערע אינוועסטמענטס.

מיר וועלען מיט גרויס צופריעדענע הייט אייך צושיקען אלע איינצעלהייטען אויפ'ן פערלאנג.

PLUMMER & CO.
STOCK BROKER
108 BAY ST. Toronto

פלומער און קאמפאני
סטאקבראקערס

פערקופיין גאלד קעמפ
די לעצטע אינגארמאציעס קענען איהר קריגען ווען איהר וועט זיך סובסקרייבען פאר דעם פערקיר פיין הערלד.
סוויטה פערקופיין, אנטעריא.
פריין פאר קענערד $1.50. סערטי־פיקעט פון אינטערעסט $2.80 א יאהר.

WAR LOAN
DOMINION OF CANADA

גיט ארויס כאנדס אויף $150,000,000 אויף 5% אינטערעס, און וועלכע ווערען פעליג דעם ערשטען מערץ 1937

די כאנדס זענען צאהלבאר ליוט זייער גלייכער ווערטה אין האליפאקס, טאטווא, סט. דזשאהן, שארלאטטאון, מאנטרעאל, טאראנטא, ווינניפעג, רעדזשיינא, קאלגערי, וויקטאריא און אין דער אגענטור פון דער בענק אוף מאנטרעאל אין נוי יארק.

אינטערעסט ווערט געצאהלט האלב יעהרליך דעם 1־טען מערץ און דעם 1־טען סעפטעמבער
דאס קרן צוזאמען מיט דעם אינטערעסט ווערט געצאהלט אין גאלד

די כאנדס ווערען ארויסגעגעבען אויף 96 פראצענט

פאר דער צייט ביז דעם ערשטען סעפטעמבער 1917 וועט ווערען באצאהלט פאר א האלבען געלר אינטערעס

די איינגאהמע פון דער הלואה וועט פערבייכט ווערען בלויז אויף מלחמה צוועקען.

דער פינאנז־מיניסטער גיט ארויס דיא אויבענדערמאהנטע כאנדס אין גאמען פון דער רעגירונג אויף סובסקרייפשאן אויף 96 פראצענט וועלכע אויסגעצאהלט ווערען אויף'ן פאלגענדען אופן:

10	פראצענט	ביים אפליקיישאן אויסמאכען.
30	"	דעם 15־טען מאי 1917;
30	"	דעם 16־טען אפריל 1917;
26	"	דעם 15־טען יוני 1917;

די גאנצע סומע וואס איז בעשטימט פיר די כאנדס איז בעגרענעצט אויף הונדערט אין פופציג מיליאן דאלאר, ניט ארייננרעכענענדיג דיא סומע וואס די כאנדס דארפען אנטרעפען מעהר וויפיעל זייער ווערטה איז אין מזומן געלד, ליוט דעם ווי דאס איז בעשטימט געווארען אין דעם פראספעקט פון דער מלחמה הלואה פון דעם 22־טען נאוועמבער 1915.

יעדער איינצינער וואס קויפט ביי כאנדס האט דאס רעכט צו בעצאה־לען די גאנצע סומע אויף איינמאהל ביז דעם 16־טען טאג אין אפריל 1917 אדער דאטענווייז אויסצוצאהלען. אין די פאלגענדע דאטען וואס זענען בעשטימט, און אויף א דיסקאונט פון פיער פראצענט א יאהר. אלע צאהלונגען דארפען געמאכט ווערען צו א געשארטעטער באנק, און אויף דעם נאמען פון דעם פינאנז מיניסטער. אויב איינער פערפעהלט צו בעצאהלען איינע פון די דאטען וועלכע איז פעליג געווארען שטעלט ער אין סכנה פערפאלען צו ווערען דאס געלד וואס ער האט איינגעצאהלט, און זיינע געקויפטע כאנדס זאלען ביי איהם ווערען צוגעטומען.

סובסקריפשאנס וועלכע ווערען ענטהאלטען א דעפאזיט פון עטלעכע פראצענט אויף דער סומע מוזען געשיקט ווערען דורך א געטשארטעטער באנק. אלע ברענטשעס פון געטשארטעטע בענק וועלען אנגעהמען סובסקריפשאנס און ארויסגעבען פראווישאנארישע רעסיטס.

די דאזיגע הלואה איז אויטאריזירט לויט א געזעץ פון קענערד פאר־לאמענט, און דאס קרן מיט'ן פראצענט וועלען ווערען פערדעכענט פאר א חוב צו דער אלגעמיינער רעגיערונגס הכנסה.

פאלמען פון די אפליקיישאנס קען מען בעקומען אין אלע ברענטשעס פון געטשארטעטע בענק אין קענערד, און אין די אפיסעס פון דעם אמיסטענט רעסיווער דזשענעראל אין קענערד.

סובסקריפשאנס מוזען זיין אויף גאנצע הונדערטע דאלארס.

אין פאל איינער נעהמט בלויז א טהייל פון די כאנדס וועלכע זיינען געווען בעשטימט פאר איהם, וועט דער איבערשוס פון זיין דעפאזיט צו־ערעכענט ווערען צו דער צאהלונג וועלכע וועט זיין פעליג אין אפריל.

די וועלכע האבען געקראגען פראווישאנארישע רעסיטס אויף אפליקיישאנס וועלען בעקומען אנווייזונגס־סערטיפיקייטס וועלכע מען קען ניט דיסקאונטירען און אויך ניט אויסביטען אויף דעדזשיסטרירטע באנדס.

נאך דעם ווי די אנווייזונגס־סערטיפיקייטס וועלען אין גאנצען זיין אויסגעצאהלט, אין די באנק וועט זיין אונטערשריבען, אז זי האט ער־האלטען דאס געלד, און פארבעריטעט מיט א קופאן מעגען אויפגעלע אנווייזונגס־סערטיפיקייטס אויסגעביטען ווערען אויף באנדס ווא יע־דער איינגעטהימער איז בערעכטיגט צו קריגען געלד אויף זיי אדער באנדס וואס זיינען דעדזשיסטרירט בלויז אויף דעם קרן אדער אויף דער גאנצער סומע, ליוט נאך דעם ווי דער אפליקיישאן איז אויסגעמאכט.

די אנווייזונגס־סערטיפיקייטס וועלען צוגעשיקט ווערען דורך די גע־טשארטעטע בענק.

דיראזיגע ארויסגעגעבענע באנדס וועלען זיין אויסגעשלאסען פון טעקסעס, אריינגערעכענט איינקום־טעקס וואס דער קענעדער פארלאר־מענט וועט ארויפלעגען.

די באנדס מיט די קופאנען וועלען זיין ארויסגעגעבען אויף די סומען $100, $500 אין $1000. פולע רעדזשיסטרירטע באנדס אהן קופאנען וועלען זיין אויף די סומען $1000 אין $5000, און העכער, ליוט דיא איבריגע אויטארייזירטע סומען.

די באנדס וועלען ווערען אויסגעצאהלט, ווען זיי וועלען ווערען פעליג, ליוט זייער ווערטה, אין דעם אפיס פון דעם פינאנז מיניסטער און אין אפיס פון דעם רעסיווער דזשענעראל אין אטאווא, אדער אין די אפיסעס פון דעם אסיסטענט רעסיווער דזשענעראל אין האליפאקס, סט. דזשאהן, שארלאטטאון, מאנטרעאל, טאראנטא, ווינניפעג, רעדזש־שיינא, קאלגערי, וויקטאריא, אדער אין דער אגענטור פון דער באנק אף מאנטרעאל אין נוי יארק, סיטי.

דער אינטערעסט אויף פולע רעדזשיסטרירטע באנדס וועט ווערען אויסגעצאהלט דורך א טשעק, וועלכער וועט ווערען אויסגעצאהלט פון דער אפיס. אינטערעסט אויף באנדס מיט קופאנס וועט ווערען אויסגעצאהלט דאן ווען די קופאנס ווערען אויסגעשניטען. אויב א קופאן אדער א טשעק וועלען קענען ווערען אויסגעביטען פרוי אין אלע געטשארטעטע בענק.

יעדער וואס וועט וועלען אויסארבייטען זיינע פולע רעדזשיסטרירטע באנדס, וועלכע האבען ניט קיין קופאנען אויף $1000 באנדס מיט קופאנען, וועט דארפען בעצאהלען 25 סענט, און די יעניגע וועלכע וועלען האבען באנדס מיט קופאנען וועלען קענען אויסבייטען אויף פולע רעדזשיסטרירטע באנדס אויף אויטאריזירטע סומען אהן קופאנען, אויב זיי וועלען אויסמאכען אן אפליקיישאן צום מיניסטער פון פינאנז און ווערען אויסגעגעבען דרייען אויף 25 סענט.

די בוכהאלטעריע וועגען דער הלואה וועט געהאלטען ווערען אין דעם פינאנז דעפארטמענט אין אטאווא.

עס וועט אויסגעמאכט ווערען אן אפליקיישאן אויף א געהעריגען אופן ארויסצוגעבען די באנדס אויף דעם סטאק־עקסטשייינדזש אין מאנטרעאל.

אנערקענטע סטאק בראוקערס וועלען קריגען א קאמישאן פון איינס פראצענט פון די באנדס וואס וועלען פערקויפט ווע־רען דורך אפליקיישאנס וועלכע האבען אויף זיך דעם סטעמפ פון דעם בראוקער. דערפאר אבער, וועט ניט געגעבען ווערען קיין קא־מישאן אויף קיין חלק פון די באנדס ביים איינצאהלען אדער ביים אי־בערגעהמען די באנדס ליוט ווי דאס איז פארגעשריבען אין דעם פראספעקט פון דעם 22־טען נאוועמבער 1915, אדער אין דעם פראספעקט אויף דער סומע פון דער אינטערעסט אויף דער אלטער הלואה פון וואס איז בעצאהלט געווארען אין דער צייט די פינף פראצענט דעפענטירטער סטאוק איז פעליג געווארען דעם ערשטען אקטאבער 1919. עס וועט ניט געצאהלט ווערען קיין קאמישאן אויף אפליקיישאן־פארמס, וועלכע וועלען ניט זיין געדרוקט פון דעם קענינג הרוקער.

די סובסקריפשאן ליסטען וועלען געשלאסען ווערען ארום דעם 23־טען מערץ 1917 אדער נאך פריהער

פינאנז דעפארטמענט אטאווא, מערץ דעם 12־טען 1917.

פריש און ערפרישטנד
"SALADA" טיי

איז צוזאמענגעשטעלט פון ריינע, גאנץ יונגע בלעטער, ריכטיג אויסגע־קליבען, ריכטיג צוזאמענגעשטעלט און ריכטיג געפאקט. עס ברייגט די ריחות פון א מזרח גארטען צו אייער טיש.

שווארץ, געמישט אדער גרין

דער יאפאנעזישער אויסלענדישער מיניסטער איבער דער שטעלונג פון זיין רעגירונג צו אנדערע פעלקער

פיער טעג נאכדעם, ווי דער בערלינער אויסלענדישער מיניסטעריום האט צוגע־שיקט די נאטע צום דייטשען מיניסטער אין מעקסיקא זובענדיג אריינצישלעפען מעקסיקא און יאפאן אין קריעג מיט די פעראייניגטע שטאאטען, האט דער גראף מאטאנא דער אויסלענדישער מיניסטער פון יאפאן געהאלטען די מערקווירדיגע רע־דע, וועלכע מיר גיבען איבער אונטען און אין וועלכער ער האט שטארק אונטער־שטראכען די פריינדליכע בעציהונגען וואס עקזיסטירן צווישען די פעראייניג־טע שטאאטען מיט יאפאן. די דאזיגע רעדע האט ער געהאלטען דעם 23טען יא־נואר פאר'ן קייזערליכען ראטה. דעם 23טען יאנואר איז עס פארעפענטליכט געווארען דורך דער לאנדאנער נעווזאנד־שאפט און איז ערשינען אין דער לאנדאן מיימס. צוליעב דער סענזאציאנעלער אויפדעקונג פון דייטשלאנד'ס פערשווע־רונג צו פערזיין שנאה צווישען די יוניי־טעד סטייטס און יאפאן איז דיזער אפ־ציעלער אויסדרוק פון דער יאפאנעזישער אויסלענדישער פאליסי פון צייטליכער וויכטיגקייט.

דער אינהאלט פון וויצענדאף מאטאנא־נא'ס רעדע איז פאלגענדער:

אין ערקלערונג קריעג נעגען דייטש־לאנד און אין האלטען זיך פעסט צום בעשלוס פון לאנדאן פון סעפטעמבער 5, 1914 (אז קיין בעזונדערער שלום זאל ניט געמאכט ווערען) האט יאפאן גענומען אן אונצווייפעלבארע שטעלונג. מיר בעטחיי־ליגען זיך אין דיזען קריעג ניט נור כדי צו פערטהיידיגען אונזערע אייגענע אינ־טערעסען אבער, אויך אום צו פערטהיידי־גען די אינטערעסען פון די עלאיס און די אינטערעסען פון דער מענשהייט זעלבסט. רעכטע און געדעכטיגקייט מיט אונטער אלע אימשטענדען זיינען אין דיזען קאמפף. עס איז אונבעדינגט נייטהיג, אז די וועלט זאל לעבען בשלום נאכ'ן קריעג.

אום צו ערייכען דיזע ערהאבענע צוועקען מוזען די עלאיס קודם כל האב־בען א פאלשטענדיגען און בעשטימטען זיעג. אין פאל אונזער זיעג זאל ניט זיין פאלשטענדיג איז עס נויטהיג צו זאגען אז דער שלום איז דעם ווייטען מזרח פאר וועלכען יאפאן האט אזוי פיעל מקריב געווען וועט ווייטער זיין אויסגעזוויזען צו גרויס נעפאהר, אויב דיזען זיעג צו ער־רייכען מוזען זיך פערבינדען ניט נור אלע רעגירונגען נור אלע נאציאנען פאר דער פערטהיידיגונג פון די אונמיטעלבארע רעכטע פון דער מענשהייט.

יאפאן איז געווען געצוואונגען צוליעב איהר אויסערגעוועהנליכער לאגע אין אזיען צו בעשרענקען איהר ספערע פון מי־ליטערישער טהעטיגקייט אין דיזען קריעג. אין דער זעלבער צייט האבען מיר גע־מאכט יעדען אנשטרענגונג צו געווינען אן אנדעלטיגען זיעג פאר אונזערע עלאיס דער יעצטיגער קאמפף איז ניט בעשרענקט בלויז צו מיליטערישע און פלאטען־טהע־טיגקייטען. דארום האלטען מיר זיך פעסט צו די בעשליסע פון דער עקאנאמי־שער קאנפערענץ אין פאריז אין צוליעב דעם האבען מיר תיכף מסכים געווען צו דעם ענטפער פון די עלאיס צו בי־ייטשען און אמעריקאנער נאטען.

אונזערע פערבינדעטע נאטען ווארפען גענג ליכט אויף די אורזאכען, וועלכע האבען אונז בעוואוגען צו ענטזאגען דעם דייטשען פארשלאג, וועהרענד מיר שע־נען די נאבעלע סענטיכענטען פון די אכע יקאנער פארשלעגע האבען די אלירטע רעגיערונגען ניט געקענט מסכים זיין צום פעדלאנג פון שלום, וועלכען יענע רע־גיערונג האט אויסגעדריקט.

אין דעם מאמענט, ווען די אלירטע געכטע האבען בעשלאסען פארצוזעצען די מלחמה ביז צו א זיעג פון גערעכטיגקייט און רעכטע און פאר דער גרינדונג פון אן אמת'ן שלום, אייל איך זיך צו אויס צודריקען מיין ערנסטע דאנקבארקייט פאר די ריזיגע אנשטרענגונגען, וואס ענג לאנד, פראנקרייך, רוסלאנד, איטאליען, סערביען מאנטענעגרא און סערביען האב־בען ארויסגעזייגט. צו זייערע בראוואע ארמעען און פלאטען דריק איך אויס מיין טיפסטע אכטונג, איך וויל אייך אויס־שפרעכען מיין סימפאטהיע מיט די אייג־וואיגער פון די ראיאנען, וועלכע ווערען געפראטען אינטער די פיס פון די גרויזא־מע און באבארישע שונאים, און איך האב די פולסטע איבערצייגונג, אז א מעהר גלאהרייכע צוקונפט ווארטעט זיי.

אונזער אויסלענדישע פאליסי איז גע־שטיצט אויף אונזער פערבינדונג מיט ענג לאנד. די יאפאנעזישע און ענגלישע פעל־קער האבען איינגעזעהען אויפן קלאהרס־טען אופן, די נייטהווענדיגקייט פון דיזיגע פעראייניגונג פאר דער בעשיצונג פון רעכ־טע און אינטערעסען פון די צוויי מלוכות דאס איז די הויפט נאראנטיע פאר דער אויסלענדישער מיניסטער, איבער דער וויסקאנזינס מאטאנא, דער יאפאנעזישער שטעלונג פון זיין רעגיערונג צו אנדערע פעלקער.

אויפהאלטונג פון אורדנונג און שלום אין דעם ווייטען מזרח.

מיר דארפען זיך אויך גראטולירען אויף דער פערבינדונג צווישען יאפאן און רוס לאנד וועלכע איז פארענדיגט געווארען אין רושלאי, 1915. די רעגירונגען פון יא־פאן און פון רוסלאנד האבען איינגעזעהען די גרויסע נאטירליכקייט פון דיזער פאליסי גלייך נאכדעם ווי שלום איז געשלאסען געווארען, אלס צוישויער פון דער רעוואלו־ציע פון רוסישען סענטימענט אין בעצוג צו אונז (אלס יאפאנעזישער אמבאסאדאר אין פעטראגראד) קען איך פעזיטיוועלי אז די רוסישע נאציאן בעציהט זיך מיט דער ערנסטעסטער אן אפעזיטער פרייונ־שאפט צו אונז. יאפאן און רוסלאנד האב־בען צו אבהיטען גרויסע געמיינשאפטלי־כע אינטערעסען אין דעם ווייטען מזרח. אינטימע איינשטימונג פון דיזיגע צוויי נאציאנען, צוזאמען מיט'ן פערבאנד מיט ענגלאנד שטעלט צוזאמען די גרויס־טע נאראנטי פון פריען אין דיזען טייל פון דער וועלט.

יאפאן האט איטער געשטרעבט אנצו־ציען פרייונדליכע בעציהונגען מיט דער רעגיערונג און מיט'ן פאלק פון די פער־איינינטע שטאאטען. אבוואהל עס זיינען מאנכעס מאהל געווען שווארצע וואלקענס וועלכע האבען בהיילווייז אונז פערשטעלט דעם הימעל, זיינען זיי, גליקליכערווייז צוטריעבען געווארען פון דעם געמיינ־שאפטליכען גוטען ווילען פון ביידע רע־גיערונגען. עס זיינען דא זיכער געוויסע פראגען אויף וועלכע מען האט זיך ניט גענעמען איינינגען. דאס פאסירט אפילו צווישען די פערבינדעטע פעלקער, אבער אפילו די דאזיגע שווערע פראבלעמען ווען בעהאנדעלט זיי געטריי און אפעג־חערציג מיט דער כונה זיי צו שליכטען אין א פריינדליכען און צופריעדענשטע־לענדען אופן מיזען ענדליך געלייזט ווע־רען, איך בעמערק מיט גרוים פערגעני־גען די מינס, פון אמת'ער סימפאטהיע, וועלכע וועדען לעצטענס ארויסגעוויזען צווישען דיזיגע צוויי נאציאנען, אזוי צום ביישפיעל האבען אמעריקאנער קאפיטא־ליסטען געמאכט דעם פארשלאג וועגען גע־מייזאמער פינאנציעלער אקציאן אין כי־נא. די קייזערליכע רעגיערונג וועט נאכ־פאלגען מיט גרויס אינטערעס די ענטוויק־לונג פון דער עקאנאמישער צוגעבונדענ־קייט פון די צוויי לענדער.

עס איז איבעריג איך צו דערמאהנען וועגען די לעצטע פאסירונגען אין כינא, אבער מיר מוזען אנערקענען אז צוליעב דיזיגע פאסירונגען שווענבט א ניט ווייג־שענסווערטהע אטמאספערע. עס איז נויטהיג פאר'ן וואהלזיין פון ביידע לענ־דער, אז דאס זאל אונבעדינגט פערשווינ־דען.

אויב כינא וויל אנהאלטען בעציהונגען פון דער אינינסטער פריינדשאפט מיט יאפאן — און מיר פערלאנגען עס הערצ־ליך — איז עס העכסט נויטהווענדיג, אז זי זאל נאכפאלגען דעם זעלבען פראגראם, וועלכען מיר זוכען אנצוווענדען אין בע־צוג צו איהר. בלויז אויף אזא בעדינ־גונג קען א פולע פערשטענדניס צווישען די צוויי לענדער מעגליך זיין. ווען די כינעזישע רעגיערונג וועט פערשטעהען קלאהר און דייטליך די אבזיכטען פון יאפאן, דאן וועט כינא ניט האבען דאנג־גען אונזער אויפריכטיגער פאליסי.

דער מלאך המות אויף סענזינגטאן עוועניו

אחיזבל.

(3־טע פארטזעצונג)

צו גלייכער צייט האט דער אלטער זיידע נח, וועלכער איז בעשטימט ווארען אלס דער הויפט מענעדזשינג דיר־רעקטאר פון דער נייער קאמיסיאן, אויך בעטראכט די ביזנעס־פלענער, וואס מען זאל אנפאנגען צו טהאן קומענדיג אין טאראנטא.

מילא וואס עס אבבעלאנגט פיר זיך זעלבסט, האט דער אלטער ניט געהאט פיעל וואס צו זאגען. ער קען שוין זיין שטערטעל בעשטעהן. ער וועט זיך נעהמען צו זיין פריהערדיגער ביזנעס. ער וועט עפענען א שעהנע גראסערי סטאר, און וועט אבדרוקען א הענדביל מיט גרויסע אותיות:

צו אלע מיינע בעקאנטע קאסטו־מערס און לאנדסלייט!

ברוך הבא! ברוך הבא! אייער אלט־בעקאנטער גראסער מיסטער נייטען איז דא!

ער האט געגעבען א נייע סטאר וואו איהר קענט בעקומען די בעסטע סחורה צו די בילינגסטע פרייזען:

לעזט און שטוינט:

ציבעלעס, איבעראל א ניקעל א פונט, ביי מיר צוויי פונט 10 סענט.

ציקער איבעראל 3 סענט א פונט ביי מיר 3 פונט פאר 9 סענט.

גרויסע הערינג מיט גראבע בייכע, איבעראל 2 מיט א האלב סענט איינער ביי מיר צוויי פאר א ניקעל.

מצה פארפעלאך, איבעראל 6 סענט א פונט, ביי מיר 2 פונט פאר בלויז 12 סענט!

ער וועט דעם הענדביל ארויסשיקען איבער דער גובערניע און אבי געוואנד — ווייבער וועלען שוין קומען.

ווענען רבי חדקא'ן האט ער זיך אויך ניט געגומען שטארק צום הארצען. ער איז שוין ניט קיין גרינער אין אמעריקא, געווען גלייך מיט איהם אין טאראנטא, און זאל ער זיך פערדרעהען זיין אייגענעם קאפ.

אבער וואס טהוט מען מיט דער נייער צרה, מיט'ן מלאך המות?

מילא וועגען פרנסה וועט מען זיך אין עצה געבען.

ער וועט איהם אבעפעגען א ביטשע־סטאר, אדער ער וועט האנדלען מיט טש־הענס. אויף'ן ערגסטען פאל איז ער ניט קראנק צו געהן ארבייטען, עס איז דא קלאוקס אין טאראנטא. אבער ווי ניט מען איהם א נאמען?

„מלאך המות!" מלאך המות!" דרעה אהין און דרעה אהער, איך ווייס ניט ווי מען מאכט איבער אזא מין נאמען אויף ענגליש? איבעראלאון איהם מיט'ן זעלבען נאמען, קען מען דאך אויך ניט. קייזער וועט דאך ניט וועלען ריידען מיט אזא מענשען.

ער האט געטראכט און געטראכט, אי־ן בערגעווארפען עטליכע מאל דורך'ן קאפ אלע זיינע אלטע ערפאהרונגען, און איז צו לעצט געפאלען אויף א פלאן. ער וועט איהם גאר א נאמען געבען: „טשארלי"!

„אויסגעצייכענט!" האט דער אלטער אויסגערופען, איבערטראכטענדיג נאך אמאל זיין נייעס פלאן. „יע, אזוי איז דאס בעסטע, טשארלי, טשארלי!" און רייבענדיג א האנד אן א האנד, האט דער זיידע גאר אנגעקוואלען פון זיין גאונישער ערפינדונג.

* * *

גלייך ווי די וואך האט זיך געענדיגט, זיינען אלע דריי געקומען צום מלאך גבריאל אין אפיס, וואו זיי האבען בעקומען סטיילישע קליידער, טשאמעדאנטשי־קעס אין וועלכע עס איז געלעגען וועיס, טלית און תפילין מיט א סדור, און נאך אזעלכע זאכען, וועלכע מען ברויך צו אזא רייזע, און צו 5 טויזענד דאלאר מזומן אין די הענד.

ביים זיידען נח האט דער איבער־טהון גענומען א האלבע שטונדע, און באלד איז ער ארום אויסגעפראגטעוועט, די שעהנע ברייטע באארד, אויסגעקעמט אן צוגעטרימט, ווי א ריכטיגער מחותן, מיט דעם טשאמעדאנטשיק אין האנד גרייט צו דער רייזע.

רבי חדקא האט דעם עסק געמאכט נאך שנעלער ווי רבי נח.

מיט'ן מלאך־המות איז אבער פארגע־קומען אביסעלע טראבעל. איהם האט מען נאטירליך ניט געקענט שיקען אזוי ווי ער שטעהט און געהט, ערשטענס איז ער פון קאפ־ביז די פיס פול מיט אויגען, צווייטענס האט ער פון ביידע זייטען פלינגען, און מען האט איהם דארום געמוזט אביסעל צופיקען.

אבער די היטעלשע ספעשיאליסטען האב־בען דאס געמאכט אלרייט.

זיי האבען איהם געמאכט אן אפעריי־שען, ארונטערגעשניטען די פלינגען, פער־לאטעט די איינען לעבער, און ווען זיי האבען זיך ארומגעזעהען אז זיינע פיס זיינען אויף א פאאר אינטשעס צו לאנג, נעהמען זיי אויך פון דעם שטארק ניט נתפעל געווארען, און באלד געפאלען אויף אן איינפאל, אז אנשטאט צו קירצען די פיס, קען מען אביסעל לענגער מאכען די קאלאשעס פון די הויזען.

און אזוי איז דער מלאך־המות אין א גאנץ קורצער ווייל שוין אויף געווען א ספארט, אויסגעפוצט אין עסיג און אין האניג, מיט א שעהנעם סטיילישען סוט, א פאאר גלאנצינגע שווארצע קאמא־שען אויף די פיס און א הויבען ווייסען קראגען מיט א שעהנעם טאי אויף'ן האלז.

דער חתן־בחור האט זיך אפילו אין זיינע סטיילישע קליידער געפיהלט זעהר אונבעקוועהמט, דערפאר אבער האט דער אלטער זיידע גאר אנגעקוואלען קור־קענדיג אויף איהם:

"מיין טשארלי איז אלל רייט!"

דער מלאך גבריאל, בעטראכטענדיג די דריי פראגען מיט די טשאמעדאנ־טשיקעס אין די הענד, האט שמייכלענדיג זיך געווענדעט צום זיידען:

„איך גלויב, אז איך קען שוין אייך אנגען, צאתכם לשלום, רבי נח!"

"מיין נאמען איז יעצט שוין ניט רבי נח, נאר מיסטער נייטען, און יעצט קען איך אויך פארשטעלען מיין פריינד מיסטער טשארלי, האט דער זיידע אנגע־וועזען אויף'ן מלאך־המות, און וועלענדיג בעווגיזען זיין גדלות פאר'ן מלאך גבריאל האט ער מאקי באלד אויך דעם מלאך המות א קלאפ געטהאן איבערן פלייצע, און צו איהם א רעד געטהאן אביסעל עגגאליש:

"אלא מיסטער טשארלי! גוד־נייט, אלל רייט, האו דו יו דו, סאן אוו אי נאן!"

דער מלאך גבריאל האט שמייכלענ־דיג זיי געגאנגען, צאתכם לשלום, און באלד 3 מאל א קלאפ געטהאן מיט זיינע פליגע־לען, און אלעס איז פערשווונדען.

— — — —

דער „אידישער זשורנאל"

ה. ווייגבערג פרעזידענט און דזשענעראל מענעדזשער

די איינציגע אידישע טעגליכע צייטונג אינ'ם פראווינץ אנטעריא

מענעדזשו דזשואיש פאבלישינג קאמפאני לימיטעד—אריסנעבער

251-253 קוין סט. וועסט — טעלעפאן עדעלייר 3967

סובסקריפשאן פריין: 3,50 א יאהר איינצעלנע קאפ. 2 סענט

ווער זענען די שולדיגע

פון י. ב"ם

מיט א טאג פריהער איז אויף דעם זעלבען פלאץ געשריבען גע־וואָרען וועגען אן איינסנאהם פאל פון א אידישער פאמיליע.

אט איז א צווייטע פאסירונג פון אונזער אידישען קוואַרטאל.

געווען איז דאס לעצטען דאנערשטאג אבענד. אין דער צייט ווען אין אלע אידישע הייזער, זענען געזעסען פאמיליעס ביי דער פרים סעודה אין עפעס מזעס געווען, פרעהליכע מיט דעם גרויסען נס, וואס האט אמאהל פאסירט, זענען פריינד אין בעקאנטע זיך צוזאמענגעקומען און זיך משמח געווען.

צו דער זעלבער צייט איז אין א הויז אויף טעראלי סטריט געלע־גען א איד וועלכער האט געהאלטען ביי „יציאת נשמה". אויסער זיין פרוי וועלכע איז געשטאנען ארום בעט האט זיך אין הויז קיינער ניט גע־פונען, און זאגאר נאכהער, ווען אלעס איז פאראיבער, איז ניט געווען מער עס זאל דעם טויטען פון בעט ארונטער נעהמען, אין די פרוי האט עס געמוזט זעלבסט טהון.

שפעטער ווען דער טויט איז בעוואוסט געווארען, האבען זיך צוזא־מענגעקליבען בעקאנטע אין הויז. דאן ווען אלעס איז שוין געווען פאר־איבער.

נאטירליך אז די געבליבענע פאמיליע, בעשולדיגט די בעקאנטע, וועלכע האבען בכלל זיך ניט פערארינטערעסירט מיט'ן טויטען אין דער לעצטער צייט.

די געבראכטע פאסירונג איז אין פיעלע הינזיכטען עהנליך צו דער ערשטער. און אין ביידע צופאלען קען מען קיינעס ניט בעשולדיגען.

איב עס הארף ווער יא בעשולדיגט ווערען, זענען עס ניט קיין אנדערע, ווי די קריבים זעלבסט, וועלכע מוזען בעשולדיגט ווערען אין נאכלעסיגקייט.

עס מוז בעטאגט ווערען אז טאראנטא איז ניט קיין שטעדטעל, וואו יעדער איז פערארינטערעסירט מיט'ן אנדערענס שיקזאל, וואו יעדער אי־נער ווייסט וואס עס טהוט זיך ביים שכן, און וואס ער מאכט, וואו יעדער זעהט זיך מיט זיינע פריינד יעדען טאג.

מיר לעבען דא בלויז אין יאגעניש. די פרנסה זאָרגען זענען פיעל, די צייט איז בערעכענעצט, יעדער שטונדע איז אן איינגערעכענטע, אין עס פאסירט אפט, דאס זאגאר די נאהענסטע פריינד זעהן זיך ניט וואבען צייט.

עס איז אמת אויך, דאס עס פעהלען אונז דא נאך פיעלע זאבען אינ'ם אידישען לעבען, אזוי גוט ווי אויף דער אידישער גאס.

אין דער היים צום ביישפיעל, האט זיך דאס קלענסטע שטעדטעל, וועלכעס פערמאגט א טויזענד אידען א „לינת הצדק", וועלכע גיט אכ־טונג אויף קראנקע, שיקט מענשען צום קראנקען, וועלכע זיצען דארט, טהוען וואס מען דארף. איבערהויפט ביינאכט, ווען יעדער קראנקער פיהלט שלעכט, און די פאמיליע איז איינגעמאטערט פון צרות א גאנצען טאג.

וואלטען מיר געהאט אויך דא אין טאראנטא אזא אינסטיטוציע, וואלט פעלייכט צו דעם ניט געקומען.

ביי היינטיגען טאג אבער איז עס נאך ניט פערהאן. די געזעצען פון די פערשיעדענע סאסייעטיס זענען בלויז פאר עטליכע „אלאר די ער־שטע עטליכע וואבען, און א קוק צו געבען וואס דער קראנקער מאכט. עס איז א פליכט, א געזעץ, און ווערט געטהון ליט דעם געזעץ, איז מען נאך א שרייער א „מאושען" מאכער, קומען נאך עטליכע, איז מען א שטילער מיטגליעד, קומט מען בלויז יצא זיין.

עס ווערט געטהון, „מאשינאריי" ניט פון דעם ביקור חולים שטאנד פונקט, נאר אלס מרא פאר דעם דאלאר שטראף. וואס מען זעהט בעקומען.

און טאקע דערפאר, ווייל אזא אינסטיטוציע איז ניט פערהאן, ווייל קיינע מענשליכע פליכטען עקזיסטירען ניט, האט די פרוי געמוזט בע־קאנט מאכען איהר מאנס לאגע צו די ארומיגע שכנים.

זיי וואלטען זיכער אריינגעגאנגען צום קראנקען, געזעסען דארט, געשטאנען ביי יציאת נשמה, און נאכהער געטהון אלעס וואס עס דארף געטהון ווערען.

עס האט נאך ניט פאסירט, דאס א איד זאל זיך ענטזאגען פון אריין צו געהן צו א קראנקען, ווען מען הופט איהם.

קיינער קען דארום ניט בעשולדיגט ווערען.

עס קען זיין דאס די פרוי האט זיך בשעת מעשה געפונען אין אן אויפגערעגטען צושטאנד, וועהענדיג דאס עלענדקייט, און איינזאמקייט, וואס הערשט ביי איהר, וואו זי בלייבט מיט איהרע יתומים. אין דער צייט ווען איהר מאן פערלאזט זי אויף אייביג, ווען עס הויבט זיך פאר איהר אן א לעבען אלס פאטער און מוטער צו די קינדער.

די ארומיגע שכנים און בעקאנטע קענען אבער אויך ניט בעשולדיגט ווערען, ווייל זיי האבען פון גאר ניט געוואוסט, מען האט זיי ניט געזאגט עס איז מעהר ווי זיכער, ווען זאגאר א קינד וואלט געזען וועמען גערי־פען וואלט זיך געפונען א איד וואס וואלט אריינגעגאנגען, ווייל נאך אלע־מען זענען אידען נאך ניט אזעלכע שלעכטע, בפרט ווען עס האנדעלט זיך אין אזא צייט.

ווייל „לא אלמן ישראל".

זעלטענע געלעגענהייט

א 15 דזשועל ניי־קעל מוואומענט נאלד וואטש 14 קערעט

—בלויז פאר א קורצער צייט—

ספעציעל רעדוצירט $36.00 כמעט האלסיל פרייז

KLING BROTHERS

125 Queen W.—Phone M. 2354

EATON'S COAL

The Very best, We guarantee every ton and best service, Phone College 1036

איטאנ'ס קויהלען

די בעסטע אין מארקעט

מיר גאראנטירען יעדען טאן טעל. קאל. 1036

מענער שנייידער

דינסטאג אבענד 6 אויגער

קאהענס שאפ פון 946 ס'מקא סטריט אין פון 223 ריטשמאנד סט. וועסט אין 80 נעלסאן סטריט

פענטס מאכער שאפ מיטינג דינסטאג אבענד גלייך פונדער ארבייט

אלע פענטס מאכער פון די עמפייער, אימפיריאל אין טאראנטא קלאדינג אין 80 נעלסאן סטריט

אמאלגעמייטעד לאקאל 211

Social Problems

— נאר ניט! האט דאס אינגעל געענטפערט.

די אלטע מענער זיינען אוועק צו־פריעדען, יעדער סולטאן ענטפערט אזוי: נאר ניט!

דאן האבען צוועלף מיניסטארען אויעקגעלעגט נעבען איהם א סך פא־פיערען:

— אללאה איז גרויס, אונזער סולטאן איז גרויס און מעכטיג. מיר האבען געבראכט פיעלע פאפיערען, וואס דארפען דורכגעלעזען און אונ־טערגעשריעבען ווערען.

דאס אינגעל האט זיך צוגעוויינט.

— איך קען נישט שרייבען!

— אללאה האט בעשאפען דעם טאג פון ניט מעהר ווי צוועלף שטונ־דען — ענטפערט דער עלסטער — אין האט מיט דעם בעוויזען אז א סולטאן בעדארף ניט לעזען די פאפיערען. ער דארף זיי נאר אונטערשרייבען.

— איך קען אבער ניט שרייבען!

— וויינט דער סולטאן.

— די סולטאנען וועלכע קענען אפילו יא שרייבען, מאכען אויף די פאפיערען א דריידעל אין פטור. די טהו אויך אזוי.

און דאס אינגעל האט אנגעפאנ־גען צו מאכען דריידלאך אויף די פא־פיערען. און די הויף מענשען האבען אנ־געהויבען:

— א מוסטערהאפטער סולטאן!

ווען דער סולטאן האט געענדיגט. פרעגען איהם דער עלטסטער: וואס ווינשט דער סולטאן?

דאס אינגעל האט געראט א ניט הארץ. זאגט ער: אין דיזען לאנד וואוינט מיין מאטע, גיט איהר אזוי פיעל געלד וויפיעל ער וועט נאר וועלען, איך האב זעקס מאמעס, ניט זיי דיי שעהנסטע און די טהייערסטע קליידער.

און די מענשען האבען געטראכט: אמוסטערהאפטער סולטאן! אזא גוט־הערציגער, ער דערמאהנט זיך נאך אין די עלטערן. ער וועט דאך אויאי זארגען פאר'ן לאנד.

און ס'איז — ווי מ'זאגט אויף מזרח — אוועק ווי געשמיערט, נאר עס האט בעדארפט האט אנגעשריעבען א פאפיער און דער סולטאן האט געמאכט א דריי דעל, און עס איז געגאנגען ווי פון קרמוניס יאהרען, איין זאך האט קיינער ניט בע־מערקט, אז דער סולטאן איז א אינגעל! זיי האבען דאך געהאט אויגען. א קליין אינגעל א סולטאן, פלעגען זיי זיך אלע שטעלען אויף די צעהען, מ'זאל נאט בעהיט, ניט זיין העכער פון'ם אינגעל, אין אלע זיינען געגאנגען פאר איהם אייגגער בייגען.

פלעגט אבאל דער סולטאן דערזעהען ווי קינדער שפיעלען זיך פלעגט ער אויף זיך מיט זיי שפיעלען, ער איז דאך א קינד, און האט פאלק פלעגט זאגען:

— א גאלדען הארץ האט אונזער סולטאן! זעהט ווי ער שפיעלט זיך מיט די קינדער. ער ווייסט ווי אזוי די קינדער זיינען ניצליך פאר'ן לאנד, פאר א מלחמה. דער סולטאן דענקט ניט נאר וועגען היינטיגען, נאר אויך וועגען מארגענדיגען טאג.

ווען די מיניסטארען פלעגען זיך פערזאמלען אויף א בעראטהונג, פלעגט דער סולטאן זיצען און שווייגען.

— ער מאכט זיך פאר א אינגעלע

— פלעגען זיי זאגען. — א קלוגער סולטאן! ער ווארפט ניט קיין ווער־טער אויפ'ן ווינד.

עס האט אבער געטראפען א גע־שיכטע, און דאס דארפט איהר הערען.

מ'האט אמאל געמאכט א גרויסע לאנגע צערעמאניע אין וועלכע עס האב־בען זיך בעטהייליגט אלע מיניסטארען.

דאס אינגעל איז אויפגעשטאנען גאנץ פריה פאר דער צערעמאניע, האט זיך גע־הייסען געבען ראהאט־לאקום, חאלוואה, ראזשינקעס, מאנדלען, ניס. הכלל ער האט זיך איבערגענעסען, די צערעמאניע האט בעדארפט זיין א לאנגע. באלד פון אנ־פאנג האט ער זיך געפיהלט ניט גוט און געוואלט אוועקגעהן, נאר עס האט ניט גע־פאסט. ער האט זיך אנגעפאנגען מאכען פארווירפע פאר וואס ער האט זיך אנגע־געסען מיט די אלע זיסע זאכען. אין מיר־טען פון דער צערעמאניע האט ער שוין מעהר ניט געקענט אויסהאלטען, אוועק־געווארפען דאס שטעקעל און זיך געלא־ען לויפען.

— מיר האבען דאך געהאט א אינ־געל פאר א סולטאן! האבען דאן אלע אויסגעשריען.

ס'איז אימער אזוי. ווען מ'לאזט ארויס דאס צויבער שטעקעל פון די הענד, דערזעהט מען מיט מיט וועמען מען האט געהאט צו טהון...

די ענדע איז געווען א טרייעריגע. ווען דאס אינגעל איז געקומען אהיים, האט איהם דער פאטער גוט אנגעשמיסען — וואו ביזטו פערפאלעך געווארען פון דער היים!

אנגעשמיסען איהם פאר וואס ער איז געווען א גוטער סולטאן.

וואורזשע איז געדעכטניגקייט?

זעהט איהר, — א סולטאן צו זיין איז גארניט אזוי שווער, אבער נאכדעם שמייסט מען, אוי שמייסט מען...

(אויס דעם רוסישען פון ד. ליפשיץ)

קיין פינאקעל

געווידמעט מיין פריינד אר. ק—נער.

פון ש. קאלדאווסקי.

דאס איז געווען אין א קאלטען אר־מעדיגען אוועגט — אהן לעקטשורס און מיטינגען — ווען, צו פערטרייבען דעם אומעט, בין איך אריין צו מיינעם א פריינד פארברייגגען א פאר שעה אין אנ־גענעמער געזעלשאפט און על פי סיבה אשר אויך מאכען א „פינאקל גיים" ווען עס זאל זיך מאכען דער ריכטיגער „סעט" דער סעט איז אבער ניט געווען, עס האט געפעהלט א „דריטע האנד" און וועגען וואס צו דערען איז אויך ניט געווען, דער אלגעמיינער געשפרעך פון די אנווע זענדע האט זיך ניט געקלעפט אין דער עולם האט גענענעצט באהאלטענערהייט און בפרהסיה אויסלאזענדיג מיט א לאנגען „האראא!".

צו געהן אהיים איז נאך אבער געווען צופריה און די בעל הבית, טע, מיין פריינדס פרוי, הייסט עס א זעהר סימפא טיש ווייבעל, האט געזאגט אז מען וועט באלד נעבען טעע, דערווייל האט זי זיך געשפיעלט מיט איהר בן יחיד וועלכער האט געהאלטען אין איין ווארפען די לע פעל און באפעלען פון טיש אויף דער ערד און האט, קענטיג שטארק הנאה געהאט פון דעם.

דער געשפרעך האט זיך אויסגעלאזען אין דער אנווענדער עולם איז אויף א מינוט שטיל געווארען און אלס איבערצו־רייסען די שטילייט האב איך א פרעג געטהון מיין פריינדס פרוי:

ווי אלט איז שיין דער בחור אייערער ער מוז שוין זיין אן אלטער בחור?' מיין פריינדס פרוי איז קענטיג אויך געווען צו פריעדען אנצוהאלטען דעם געשפרעך און האט מיר געענטפערט מיט דער זעלבער פראגע:

„ווי אלט דענקט איהר איז ער?".

ער מוז שוין זיין איבער א יאהר אלט, גלייב איך ענטפער איך מיט געמאכטען אינטערעס.

'נאט אייך נו, אבער אלע שאצען איהם עלטער ווי ער איז. דאס איז מסתמה דער פאר וואס ער איז אזא גרויסינקער קיין עין הרע, ער איז ערשט עלף חדשים מיט טעע. ער איז אבער קלוג ווי דער טאג, איהר'ט עס געדארפט הערען רעדען, ער רעדט דאך ווי א גרויסער, קיין ביין אויג זאל איהם ניט שאטען! זאג פאפא אין שאפ' זוגעלע.

„נא, נא. האט אויסגעפלאפעלט די בייבי.

איהר הערט? ער רעדט דאך ווי א וואס סער, שוין פינף חדשים אז ער רעדט אזוי, ער רעדט אלסדינג וואס מען זאגט איהם, זאג מאמעס באיעלע' זאג זוגעלע.

נא, נא,

„נו, וואס זאגט איהר צו איהם אוי לאנגע יאהרען איהם, דאס איז דאך איינער אין דער וועלט אזא חכם וואס דאס איז, ער הערט זיך דאך צו וואס מען רעדט און זאגט גיכער אלעס, ווארט פאר ווארט מאנכעס מאהל האב איך פשוט מורא פאר איהם, ער איז צו קלוג פאר זיין עלטער.

איצטער זאג טענק יו' נאלד מיינער, זאג „טענק יו צו דעם דזשענטעלמען.

כאר־בא. האט אויסגעשריען די ביי־בי דערלאנגענדיג דער מאמען מיט א לע־פעל איבערן נאז.

„איהר הערט אבער ס'ארא לשון? אלע טאג, זעקס א זייגער אין דערפריה, כאפט ער זיך אויף און פאנגט אן רעדען, מיין איך איטיצער רעדט עס ביי מיר אין צימער, כאפ איך זיך אויף, ערשט ער ליגט עס און רעדט צו זיך אליין.

„זאג „סיקס א קלאק הארץ מיינס, זאג סיקס־א־קלאק ער קען עס זאגען ווען ער וויל, נאר ער —

„טא, טא, בא, בא'.

אט אזוי, מיין קרוין, ער האט גע־זאגט סיקס א קלאק, דער, קאם'. ער זאגט עס ניט אלע מאל ווען מען בעט איהם. צו אייער מזל האט ער עס אבער יעצט געזאגט, ווען איהר הערט עס ניט אליין, וואלט איהר אודאי ניט געגלויבט אזא שפראך פון א קינד פון עלף מאנאט.

„איצטער זאג דעם מיסטער וועמען האסטו מעהר ליעב. זאג טאטעלע, דער מיסטער האט אויך א שעהנינגען באיע־לע'.

„די די, די.

„ער מיינט עס דעם טאטען מסתמה, פלעג איך אזוי ווי עס וואלט מיר געגאנ־גען אינם לעבען צו ווייסען.

חלילה! ער מיינט עס אייך, האט איהר ניט געזעהן ווי ער האט אויף אייך גע־קוקט בשעת מעשה און געמאכט מיט אן אויגעל? ער איז דאך א רעגעלער קינדס".

„איינמאהל ווייזט זי אן אויפן פאר־טער, האט ער זיך אפגערופען צו דעם קינד דו קינדס, דו' האט ער עס באלד נאך גע־זאגט ווארט פאר ווארט: דוו קונדס דו, אט ווי איך רעד מיט אייך.

זאג דעם דזשענטעלמאן דו קונדס דוי „דר־חר־דר־צו'.

„נו, האט איהר שוין ווען געזעהן אין אייער לעבען?

איך זאג אייך, איך האב פשוט מורא פאר דאס קינד, מיר זאל זיין פאר זיין כאפ! דאס וועט זיין א גאון.

דאס האט דאך שוין א מיניסטער כאפ אויף זיך!'

קיין „פינאקל' האבען מיר שוין יע־נעס אוועגט ניט געשפיעלט.

שיקט געלד אוז שלאפט רוהיג

יעדער איד זויים דאס ל. ראטענבערג אוז סאנס שיפס קאנטאר איז איינע פון די עלטעסטע אין טאראנטא

מיר גאראנטירען פערזיגליך פאר אלע געלדער וואס ווערען גע־שיקט דורך אונז, זוי קיין איינציגער איד איז נישט געזיכערגען צו שיקען די שווער־פארהארעזיטע געלד צו גייזארקער, שיגא־גער אדער אנדערע אמעריקאנער־בענקס, וואס מען האט זיי נאך קיינמאהל נישט געזעהען, מען זעהט זיי קיינמאהל נישט און פיע לייטס וועט איהר זיי אויך קיינמאהל נישט זעהען, טרייט נישט אן אייער געלד, נאר אויף א נאמען, נאר ווענען איהר קענט, ווע־מען איהר זעהט ווענען טאג, און זענט זיכער מיט אייער געלד, קאנטרי־ארדערס פינקטליך אטענדעט, שיקט אריין איין מאניע אר־דער אין איין דייטליך געשריבענעם אדרעס. שרייבט פאר פריין ליסט.

ווער עס ווייל אז זיין געלד זאל זיין גאראנטירט און עס זאל אויעקגעהען דעמזעלבען טאג וואס מען גיט עס איבער, זאל האנד־לען מיט

ל. ראטענבערג אוז סאנס

BANKERS

סטיעם שיפען אוז אינשורענס אגענטען

141 קווין סטריט וועסט

טעלעפאן אדלייד 675

12 יאהר אין איין פלאץ איז א געגנו־גענדע גאראנטיע

לעזט באס מילער פון קינג סטריט האס צו זאגען:

אלע וועלכע האבען ליעבצו טראגען א ריכטיגען סטיילישען סוט, וואס איז אמת גוט געמאכט, ווייסען ווער מילער דער שנייידער איז, און זיינע אלע פריינד אין קאסטימער דארפען וויסען

אז מילער האט יעצט געמופט פון 136 קינג סטריט וועסט צו 124 קינג סטריט וועסט

בלויז זעקס טהרען ווייטער און איהר טרעפט ארויף אין זיין ריכ־טיגען פלאץ, אין דעם פלאץ וואו די בעסטע סוטס ווערען געמאכט.

געהמט עס אין אכט, ווייל יעצט איז פאר פסח, אין אויב איהר ווילט נאך אייער סוט אויף פסח, מוזט איהר קומען בייציי־טענס.

S. MILLER 124 King St. W.

טעלעפאן אדלייד 2479

איהר קענט יעדען טאג באקומען דעם „אידישען זשורנאל" אין די פאלגענדע פלעצער

דזשארקין: 64' עליזאבעטה סט. 145 סט. פעטריק סטרים.

גודמאן, קארנער טשעטנאט און קווין סט.

פריעדמאן, קענזינגטאן עוו.

הערמאן, 167 סט. פעטריק סטריט

יודקין, 465 קווין סט. וועסט.

מארים, 412 ספעדיינא עוו.

טארקאוויטש, קארנער לואיזא און טעראלי סטריט.

עטענסאן, 807 קווין סטריט וועסט.

ראטהזועל, 50½ ארטהור סטריט.

ברינמא, 268 פארלאמענט סט.

קיפער, 103 בראנזוויק עוו.

האפמאן, 339 ספעדיינא עוו.

זאקהיים, 71 דאנדעס סט.

סאלינסקי, 299 מעינינג עוו.

סטארס וועלכע ווילען פארקויפען דעם „אידישען זשורנאל" זאלען זיך מעלדען אין אפיס.

דיימאנדס

$1 $2 $3

וועבענטליך

איהר האט יעצט די געלעגענהייט צו האבען דעם פיינסטען דיימאנד אדער אן ענדע דזשעלערי דורך דאס קרעדיט סיסטעם פון דזשיקאגו בראדערס דיימאנדס ווי עס איז בעוואוסט וו.ס אלע פאל שייער דער און עס איז אן אייביגקייט.

מיר געפרוירען יעדען אחריליכען מענשען זא דאס איהר האט די געלעגענהייט צו קויפען ביי אונז דיימאנדס סיס ריא ליימעסטעס אנצשהלונגען.

ספעשעל דיסקאונט 10 פראצענט פאר מעש.

דזשיקאגו בראדערס 15 יאנג סט. אריין.

מ. גרייזמאנס

ניו־יארק כשר וואורשט סטאר און דעליקאטעסען

האלסייל און ריטייל

קאנטרי ארדער דעליווערס. 70—72 טשעטנאם סט

פאן מיין 6203

וועגען די פארשיעדענע פארמען פון די זעהר גוט לעבענס פערזיכערונגס פאליסעס וועגען דעם זיך צו ווענדען

The Travellers Life Assurance Co Of Canada

Main 4314. Office 1109 C.P.R. Building B. Seigler Manager

כשר וואורשט פעקטארי

איהר בעקומט ביי אונז אימער די געשמאקסטע, פרישסטע און בעסטע פאסטרעמעס. וואורשט. פאר לאנא. פאסטראמא. שונגשט און אלע סמוק פלייש און פיש.

פערלאנגט איבערא טערדימאן'ס כשר פאסטרעמס מיט'ן דזשעטע לייבעל.

266 פארלאמענט סטריט

טעלעפאן מיין 9[illegible]

פרישעס דעליווערס איבערא.

מעקלאוד וויל בייטיקילס פיר סעש

ר. דז. מעקלאוד

181 קינג סט. וו. פאן אד. 1582